БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 138 (4237).
20 ИЮНЬ, 1980 й.
ЖУМА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

1980 ЙИЛ ПЛАНИ—7 НОЯБРГА!

Тошкент меҳнаткашлари москваликлар ташаббусини кенг қўллаб-қувватламоқдалар

Ватанимиз пойтахти Москва саноат корхоналари коллективларининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигигача беш йилликнинг якунловчи йили топшириқларини бажариш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ташаббусини Тошкентдаги завод ва фабрикаларнинг ишчи ва хизматчилари қизғин маъқулламоқдалар.

Қатор корхоналар, цехлар, участкалар, бригадаларнинг ишчи ва хизматчилари КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олишга интилиб, ўзларининг аввалги социалистик мажбуриятларини қайта кўриб чиқиб, меҳнат унумдорлиги ва барча ишлар сифатини оширишнинг янги резервларини қидириб топмоқдалар. Бу ишнинг нақадар муҳим аҳамиятга эга эканлиги Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг куни кеча қабул қилган қарорида алоҳида таъкидланди.

18 июнь куни Ўзбекистон пойтахтининг бир қатор корхоналарида кўп минг кишилик митинглар бўлиб ўтди. Митинг иштирокчилари ўз ҳамкасбларини меҳнат унумдорлигини кун сайин ошириш, ишлаб чиқаришнинг барча бўғинларида аниқ маромни йўлга қўйиш, интизомни мустаҳкамлаш, йиллик планнинг бажарилганлиги тўғрисида 7 ноябргача рапорт беришга даъват этдилар.

— Москва корхоналари меҳнатчиларининг ватанпарварлик ташаббусига жавобан цехимиз коллективи йиллик программани Октябрь байрамигача якунлашга қатъий қарор берди, — дейди Тошкент абразив комбинатининг ишчиси В. М. Короткова.

— Йил охиригача планга қўшимча равишда 300 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарамиз.

Тошкент тўқимачилик-галантерея фабрикаси 9-участкасининг коллективи йиллик пландан ташқари 230 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга сўз берди. Фабриканинг 5-участкаси ишчилари эса 95 минг сўмлик қўшимча маҳсулот етказиб бермоқчи.

— Москваликлар билан бир маромда ишлаш учун бутун кучимиз ва маҳоратимизни ишга соламиз, — деди шу корхона ишчилари митингида сўзга чиққан тикувчи М. Рўзматова. — Фабрикадаги дугоналаримдан ҳозироқ 130 нафари йиллик планни 7 ноябргача бажариш учун социалистик мусобақага қўшилди.

Тошкент тўқимачилик комбинати 2-йигирув фабрикасининг нотўқима материаллар участкаси коллективи 1980 йил планини 7 ноябргача бажариб, планга қўшимча равишда 380 минг метр газлама ишлаб чиқариш мажбуриятини олди.

Тошкентдаги «Ўзбексельмаш» заводида москваликларнинг ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлашга бағишланган митинг бўлиб ўтди.

«Ҳурмат Белгиси» ордени кавалери, фрезерчи У. Шербоев ўз нутқида бундай деди:

— Тўртинчи цехимизнинг коллективи Москва ишчиларининг ташаббусига қўшилиб, йиллик планни Улуғ Октябрнинг 63 йиллигигача бажариш мажбуриятини олади. Биз йил охиригача топшириққа қўшимча равишда камида юзта пахта сеялкаси тайёрлаймиз. Мен шахсий беш йиллик планимни В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги нишонланган кунда бажарганлигим тўғрисида рапорт бердим. Ҳозирги пайтда 7 ноябргача яна бир йиллик планни бажариш мажбуриятини оламан. Барча ишчиларни ишлаб чиқариш программаларини муддатидан илгари бажариш йўлидаги курашда ўз кучларига куч, ғайратларига-ғайрат қўшиб ишлашга чақираман.

10-механика-йиғув цехидан П. С. Науменко бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси биринчи бўлиб У. Шербоевнинг даъватига қўшилди. Бу коллектив ҳам 7 ноябргача йиллик планни бажариш, топшириққа қўшимча равишда деталлар тайёрлаб, заводнинг турдош бўлинмаларининг кўпроқ селлка ишлаб чиқаришига кўмаклашишга қарор берди.

Шина ремонт заводи, «Ташгазэнергоремонт» ишлаб чиқариш-техника корхонаси, темир йўл изларини пайванд қиладиган 14-поезд, «Турист» комбинати ва республика пойтахтидаги бошқа кўпгина корхоналарнинг коллективлари Москва меҳнаткашларидан ўрнак олиб, Октябрь байрамигача йиллик пландан ташқари неча юз минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор бердилар.

* * *

Сергелидаги махсус мебель заводи, «Миконд» заводи, Октябрь 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмаси ҳамда пойтахтнинг бошқа қатор корхоналарида ҳам москваликлар ташаббусини маъқуллаб митинглар бўлиб ўтди. (ЎзТАГ).

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН ТАЙЁР!

Ўзбекистон театр жамиятига қарашли ишлаб чиқариш комбинати коллективи КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли бажариб, белгиланган ташкилий-техник тадбирлар планини муваффақиятли амалга ошириши натижасида ўнинчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари шараф билан бажаришга эришди. Беш йиллик пландаги 6.990 минг сўмлик ўрнига 6.994 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 170 минг сўмликка ошириб адо этилди.

Муваффақиятдан илҳомланган комбинат меҳнат аҳли йил охиригача қадар пландан ташқари яна 880 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга азму-қарор қилди. Бу эса коллективнинг КПСС XXVI съездига муносиб совғаси бўлади.

Комбинатда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми йилдан-йилга ортиб боряпти. Коллектив бунга социалистик мусобақани авж олдириш, ишлаб чиқариш резервларидан, вақтдан, прогрессив иш усулларидан омилкорлик билан фойдаланиш туфайли эришмоқда.

Корхонада СССР Конституциясининг уч йиллигини ва КПССнинг XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа тобора кенг авж олмоқда. Меҳнат беллашувида корхонанинг чеварлари Т. Ҳидоятова, А. Юсуфжонова, бичиқчилар А. Андреянова, М. Мирзаева, заргар Ҳ. Каримов, безакчи К. Мардонов каби илғорлари пешқадамлик қилишмоқда. Бу илғорлар айни кунларда ўн биринчи беш йилликнинг апрель-май ойлари ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришяпти.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев ва КПСС Марказий Комитети халқаро бўлимининг мудири ўринбосари К. Н. Брутенц 18 июнда Ливан Прогрессив социалистик партияси Раиси В. Жумблат ва унга ҳамроҳ бўлиб келган С. Франжье билан учрашдилар.

Самимий дўстона вазиятда ўтган суҳбат давомида Ливандан келган меҳмонлар КПССнинг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги фаолиятининг асосий йўналишлари билан таништирилди.

⊙ 19 июнь куни Тошкентда меҳнаткашларнинг дам олишини уюштириш масалалари билан шуғулланувчи республика комиссиясининг мажлиси бўлди.

Бадиий буюмлар фабрикасининг қўли гул чеварлари улуғвор ўнинчи беш йилликнинг охирги йилида ҳам зарбдорларча меҳнат қилишяпти.

Корхонанинг попоп цехи тикувчиси Манзура Мирзаева кунлик топшириқларни 170 процентга етказиб адо этмоқда. Унинг шахсий ҳисобида 1982 йил календари очилган.

СУРАТДА: М. Мирзаева.

И. Шоннғомов фотоси.

ЖАДАЛ СУРЪАТДА

Шу кунларда пойтахтимизнинг кўплаб проспектлари ва янги микрорайонларида шаҳримиз аҳолиси учун кўркам уй-жой бинолари қурилиши жадал олиб бориляпти. Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 11-«Висотстрой» трестининг 1-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган В. Суховей ва Т. Кожикаевлар бошлиқ бригадаларнинг коллективи шаҳар марказидаги Лоҳутий кўчасида яна бир тўққиз қаватли бино қурилишини бошлаб юбордилар. Бинокорлар 108 квартирали ана шу кўркам турар жой биносини муддатидан илгари фойдаланишга топширишга аҳд қилишган.

153-қурилиш трестининг 1-бошқармасига қарашли А. Кошпеев бошлиқ бригада эса Богдан Хмельницкий кўчасида қурилаётган 48 квартирали саккиз қаватли уйнинг тўртинчи қаватида конструкцияларни монтаж қилиб бўлишди. Ўнинчи беш йиллик топшириғини 1 июлга қадар бажариш режасини белгилаган азаматлар бино қурилишини графикдан ўзиб олиб боришяпти. Улар қураётган кўркам бино Фрунзе райони қиёфасига чиройли гўзаллик бахш этади.

БУГУН

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИДАГИ ТАНСИҚБОЕВ КЎЧАСИДА ЭСА ИККИТА БЕШ ҚАВАТЛИ ТУРАР ЖОЙ БИНОСИ ФОЙДАЛАНИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИБ ОЛИНДИ. Ҳар бири 50 ва 90 квартирали бўлган бу уй-жойларни Уй-жой қурилиш трестига қарашли «Ташросстрой» бошқармасининг Б. Сенюгин ва Р. Солиховлар бошлиқ бригадалари азаматлари бунёд этишди. Қурувчилар бу иккала бинони белгилангач муддатидан ярим ой илгари фойдаланишга топширишди. Тез орада бу ердаги яна ғиштта янги турар жой биносига ҳам ҳамшаҳарларимиз кўчиб ўтишади.

Республикамиз бўйлаб

АВТОСТАНЦИЯ ИШГА ТУШДИ

Шеробод шаҳрида янги автостанция ишлай бошлади. Шаҳарлараро автобуслардан фойдаланувчи кишилар хизматига кенг кутиш зали, кафе, она ва бола хонаси муҳайё. Бино кондиционерлар билан жиҳозланган. Бу—кейинги йилларда Сурхондарёнинг район марказларида ишга туширилган учинчи автостанциядир.

ВАҚТДАН ЎЗИБ

Андижон область маҳаллий саноат корхоналарининг 150 дан кўпроқ ишчиси беш йиллик планларини муддатидан илгари бажардилар. Шаҳрихон шойи тўқиш фабрикасининг тўқувчиси Муҳаббат Азимова, Ленинскдаги бадиий-тикувчилик фабрикасининг тикувчиси Рўзихон Қодирова, Ильич тўқимачилик-галантерея фабрикасининг прессловчиси Ҳасанбой Мўминов шулар жумласидандир.

ЎЗБЕКИСТОН ИРРИГАТОРЛАРИГА

Тахиатош ремонт-механика заводининг Нукусдаги филиалида суғориш тармоқлари учун вентилли қопқонларни поток усулида ишлаб чиқариш ташкил этилди. Меҳнатнинг янгича ташкил этилганлиги корхона коллективига шу йилнинг беш ойи ичида ирригаторларга 2.100 та, яъни ўтган бутун бир йил мобайнидагига тенг миқдорда ана шундай буюмларни жўнатиш имконини берди.

ШАҲАРЛИКЛАР ДАСТУРХОНИГА

Наманганадаги пиво-алкоголсиз ичимликлар комбинатининг коллективи йил бошидан буён истеъмолчиларга 1 миллион шиша минерал сув жўнатди. Шулардан 150 минг шишаси планга қўшимча равишда тайёрланган. Корхонада кейинги икки йил ичида асбоб-ускуналарнинг ярмидан кўпроғи алмаштирилди,— бу эса илғор меҳнат усулларини кенг қўллаш, прогрессив технологияни ўзлаштириш имконини берди.

ҚУВВАТ ОРТАДИ

Тошкент трактор заводининг Ленинск шаҳридаги филиалида янги ишлаб чиқариш биноси — пневматик тормоз системаси цехи қад кўтарди. Янги цех ишга туширилгандан кейин машинасозлар ҳар йили механизаторларга янги модификациядаги 60 мингта трактор прицепи жўнатадиган бўладилар.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДА

Кеча

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг йўлланмаси билан республикамиз бунёдкор ёшларининг катта бир группаси Бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилишига жўнаб кетди.

Йигит ва қизларимиз Волга—Дон шаҳрида қурилаётган мамлакатимизда энг йирик бўлган атом машинасозлиги заводининг бунёд қилинишида қатнашиш истагини билдирдилар. Маълумки, ана шу объектга ўтган йилларда ҳам зарбдор қурувчи отрядлар жўнатилган эди.

Ўзбекистон ёшлари ҳозирги пайтда Байкал—Амур магистрали, Россия Федерациясининг ноқоратупроқ зонаси ўзлаштирилишида ҳам иштирок этмоқдалар.

●

республика ҳунар-техника таълими давлат комитетига қарашли билим юртлари ўқувчиларининг Оқтош қишлоғида жойлашган лагерида мавсумга тайёргарлик кўриш ишлари ниҳоясига етказилди.

Оромгоҳда бир йўла 400 ўқувчининг ҳордиқ чиқариши учун қулай шароитлар яратиб қўйилган.

Бугун

Гагарин номли тўқимачилар маданият саройининг «Поэзия» бадиий сўз халқ театрида улуғ рус шоири А. С. Пушкинга бағишланган поэтик спектаклнинг премьераси ўтказилади.

Шоирнинг «Менинг дўстим, қалбимизнинг энг гўзал дамларини ватанимизга бағишлаймиз» деган чақириқли сўзлари постановкага эпиграф қилиб олинган. Спектаклда Пушкин ижодининг барча даврлари—ёшлик йилларининг лирикани севишидан тортиб, то камолатга етгунча ёзган энг мазмунли шеърлари қамраб олинган.

Спектаклда ишчи А. Л. Литвинова, педагог Т. С. Железникова, инженер Н. Двойникова, театр студиясида таълим олган А. Кулейшов, А. Савов ва бошқа ҳаваскор артистлар қатнашмоқдалар. Халқ театрининг бадиий раҳбари Н. В. Шаханова, режиссёр ассистенти, студиянинг ёш артисти А. Мирзаев эса асарни яратилишида изланиш олиб бордилар.

Театрлаштирилган бу томошада Пушкиннинг жуда кўп шеърлари янграйди.

●

Ўзбекистон ССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасида «Ўзбекистон ССР енгил саноат корхоналарида маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системаларини тадбиқ этиш» деган мавзуда кўргазма очилди.

Ўзбекистон Компартияси ва Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида бундай комплекс системаларнинг тадбиқ этилишини акс эттирувчи электрлаштирилган карта кўргазмадан алоҳида ўрин олган.

Кўргазмада «Қизил тонг», «Малика», Тошкент тикув ишлаб чиқариш бирлашмалари ва Марғилондаги «Атлас» аврли газламалар бирлашмаси ва бошқа корхоналарда тайёрланаётган давлат Сифат белгиси маҳсулотларнинг жуда кўп намуналари ўрин олган.

1976 йилда Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг корхоналарида давлат Сифат белгисига сазовор бўлган маҳсулотларни ишлаб чиқариш 52,2 миллион сўмни ташкил этган бўлса, бу рақам 1979 йилга келиб 225.5 миллион сўмдан ошиб кетди. 1980 йилда эса Сифат белгисили енгил саноат буюмларини ишлаб чиқариш 409,7 миллион сўм мўлжалланди.

Эртага

Новосибирск шаҳридан келган «Красний факел» театрининг гастроллари ўтаётган Горький номли рус академик драма театрининг биносида томошабинлар А. Островскийнинг «Ҳақиқат — яхши, бахт эса жуда соз» комедияси билан танишадилар.

Меҳмонларимиз ўзининг ижрочилик фаолиятида улуғ рус драматургининг меросига жуда кўп марта мурожаат этган. Унинг бир неча драмалари ана шу театр саҳнасида муваффақият билан ўйналган.

Юқорида номи тилга олинган пьеса бундан роса бир аср муқаддам яратилган бўлиб, у мудҳиш воқеа ҳақида ҳикоя қилади. Спектаклнинг режиссёр-постановкачиси Д. А. Масленников, РСФСР халқ артисти А. Гаршина, РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар А. Смирнова, Е. Лемешонок, В. Харитонов, актёрлар В. Мороз, К. Орлова ва бошқалар томошабинга ўша даврнинг садосини етказишга ҳаракат қиладилар.

●

Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғида «Бу муқаддас Ватан ва халқ уруши эди» деган театрлаштирилган томоша ўтказилади.

Бу катта маданий тадбир Улуғ Ватан урушининг бошланиши ва унинг фашизми устидан қозонган Ғалабасига бағишланган. Маросимга Улуғ Ватан уруши йилларида жанг майдонларида шон-шуҳрат кўрсатган довюрак отахон ва акахонларимиз таклиф этилган. Улар «Ўлимларни қолдириб доғда» деган ном остида учрашув ўтказадилар.

Бутуниттифоқ эстрада ансамбллари конкурсининг лауреати, Тельман номли маданият ва истироҳат боғининг эстрада ансамбли «Красная гвоздика» иштирокида «Уруш шундай бошланган эди» адабий композицияси намойиш этилади.

Шундан кейин кечқурун боғда Ўзбекистон ССР халқ артисти Зоҳид Ҳақназаров бадиий раҳбарлигидаги Ўзбекистон Давлат симфоник оркестри Улуғ Ватан уруши йилларида композиторлар яратган ватанпарварлик мавзусидаги музика асарларини ижро этади.

Пойтахтимизнинг Киров районида баландлиги 350 метрлик Тошкент телерадио эшиттиришларини узатувчи улкан минора қурилиши жадал суръатлар билан олиб боριляпти. Монтаж ишларини «Спецстал конструкцил» трестининг бунёдкорлари амалга оширишмоқда. Ҳозир минора баландлиги 110 метга етай деб қолди.

СУРАТЛАРДА: смена мастери Владимир Цой ва Федор Лопенколар монтаж ишларини кўздан кечиришяпти; металл конструкцияларини монтаж қилиш ва тайёрлаш майдони.

М. Нуриддинов фотоси.

РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИ

Ҳамза район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Район партия ташкилотининг КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1979 йил) Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини янада ошириш, ўнинчи беш йиллик учун қабул қилинган планлар ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли адо этишга доир тавсияларини бажариш бўйича вазифалари муҳокама қилинди. Ҳамза район партия комитетининг биринчи секретари Ф. Н. Нажмиддинов доклад қилди.

Муҳокамада қатнашган Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш министрлиги автобазаси ҳайдовчиси Г. П. Пиденко, «Ташсельмаш» заводи цех партия ташкилотининг секретари М. Г. Гильмияров, Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари У. Т. Султонов, 1-уйсозлик комбинати бошлиғи Э. Р. Рустамов ва бошқалар ҳамзаликларни беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга жалб этиш бўйича партия ташкилотлари амалга ошираётган ишлар ҳақида гапирдилар, янги резервлар ва имкониятларга эътиборни қаратдилар.

Район партия комитетининг иккинчи секретари Г. Г. Внучков комсомол ташкилотларига партия раҳбарлигини кучайтириш масаласини муҳокама қилган район партия комитети VIII пленуми қарорларининг бажарилиши тўғрисида доклад қилди.

Пленумда Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин нутқ сўзлади.

* * *

Киров район партия комитети пленуми райондаги бошланғич партия ташкилотларининг партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1979 йил) Пленуми қарорлари асосида меҳнат унумдорлигини ўстириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш учун курашда коммунистларнинг авангардлик ролини кучайтириш борасидаги ишларини муҳокама қилди. Киров район партия комитетининг биринчи секретари М. С. Камолова доклад қилди.

Кун тартибидаги масала бўйича сўзлаган Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари Ш. А. Акбаров, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Р. З. Ҳусаинов, «Висотстрой» тресси бригада бошлиғи М. Ҳабибуллаев ва бошқалар меҳнат коллективларини беш йилликни муддатидан илгари бажариш, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олишга сафарбар этишда коммунистларнинг авангардлик ролини янада ошириш бўйича мисоллар келтирдилар.

Район партия комитетининг иккинчи секретари Г. Л. Зарубин район корхоналари, ташкилотларида меҳнатни ва техника хавфсизлигини муҳофаза қилишнинг аҳволи тўғрисида доклад қилди. Муҳокамада қатнашган «Строймеханизация» тресси партия комитетининг секретари Ҳ. Н. Насриддинов, асбобсозлик заводи директори О. Т. Тошматов, 2505-автоколонна ҳайдовчиси Н. Гомза ва бошқалар меҳнат шароитини яхшилаш бўйича коллективларида тўпланган тажрибаларни гапириб беришди, бу масаладаги бир қатор нуқсонларга эътиборни қаратишди.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг секретари Б. Ғ. Ҳалилов пленумда нутқ сўзлади.

Пленумларда муҳокама этилган масалалар бўйича тегишли қарорлар қабул қилинди.

• *Шарҳчи сатрлари*

ХИМИЯВИЙ ҚУРОЛ ТАҚИҚЛАНСИН

Кейинги кунларда юз берган фактлар бир-бирига қарама-қарши турган икки ҳарбий-сиёсий иттифоқ — Варшава Шартномаси ташкилоти билан Шимолий Атлантика блоки қуролсизланиш масалаларида бир-бирига тамомила қарама-қарши икки йўлда турганликларидан далолат бермоқда. Буни, масалан, уларнинг химиявий қурол тўғрисидаги масалага ёндошувида равшан кўриш мумкин.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар раҳбарлари яқинда Варшавада бўлиб ўтган кенгашда тезроқ аҳдлашувга эришиш мақсадида қуролланиш пойгасини чеклаш ва тўхтатишнинг турли жиҳатлари хусусида актив музокаралар олиб боришга Ғарбни яна даъват этдилар. Улар қабул қилган декларацияда, жумладан, химиявий қуролни тақиқлаш ва унинг запасларини тугатиш тўғрисидаги музокараларни тезлаштиришни ва уни муваффақиятли тугаллашни таклиф қилдилар.

НАТО мамлакатлари ва шу блокка йўл-йўриқ кўрсатиб турувчи Қўшма Штатлар бутунлай бошқа йўлни ўтказиб келмоқдалар. Қуролланиш пойгасини кучайтириш йўлига кириб олган Картер ҳукумати шу масала хусусида бир фикрга келишга шошилмаётганлиги очиқ равшан кўриниб турибди. Бир қанча фактлар бундан далолат бермоқда.

Биринчидан, АҚШ химиявий урушга тайёргарликнинг кенг программасини ишлаб чиқди. Бу программа заҳарловчи ҳарбий моддалар, жумладан, «бинар снарядлари» деб аталган моддалар ишлаб чиқарувчи янги қувватларни барпо этишни кўзда тутади. Америка матбуотининг хабар беришича, бу снарядларни ҳозирнинг ўзидаёқ амалда кўплаб ишлаб чиқариш мумкин. Бунда гап икки элементдан иборат ва хавфсиз бўлган, ҳозирги вақтда химия саноатида кенг қўлланилаётган снарядлар тўғрисида бормоқда. Аммо бу снаряд портлаган вақтда ана шу элементлар бир-бири билан қўшилиб, инсон асабига кучли таъсир этувчи газ ҳосил қилади. «Ньюсуик» журналининг ёзишича, АҚШ қуруқликдаги кучлар учун химиявий қуролларнинг янги турларини яратишга яқин беш йил ичида 1,3 миллиард доллардан иборат маблағ сарфлашни кўзда тутади.

Иккинчидан, Вашингтон химиявий қуролни кўпайтириш ва уни янгилашга Шимолий Атлантика блокидаги ўз иттифоқчиларини ҳам жалб этишга уринмоқда. Гарчи расмий равишда бу ҳақда хабар берилмаган бўлсада, Ғарб матбуоти саҳифаларида НАТО ядро планлаштириш группасининг Норвегияда бўлиб ўтган сессиясида шу блокдаги мамлакатларда химиявий ҳужум қуролини ишлаб чиқариш масаласи муҳокама қилинганлиги ҳақидаги хабарлар пайдо бўлиб қолди.

Мана шу фактларнинг ҳаммаси гўё Совет Иттифоқи Афғонистонда химиявий қурол ишлатаяпти, шунингдек, бактериологик қурол чиқараяпти, деб Ғарбда бошланган туҳмат кампаниясининг ҳақиқий мақсади нимада эканини равшан кўрсатиб турибди. Қўшма Штатлар ёлғон хабарлар тарқатиб, химиявий ва бактериологик қуролларнинг янги турларини ишлаб чиқариш ва НАТО аслаҳахонасини шундай қуроллар билан тўлдириш мақсадида тутаётган йўлини ниқоблашга уринмоқда.

Варшава Шартномаси мамлакатлари мана шу милитаристик йўлга қарама-қарши ўлароқ тинчликсеварлик сиёсатини ўтказиб келмоқдалар, БМТнинг қарорларига ва халқларнинг орзу-умидларига мувофиқ равишда мана ваҳшиёна оммавий қирғин қуролини абадий тугатишнинг реал йўлини таклиф этмоқдалар.

В. СЕРОВ,
ТАСС шарҳловчиси.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН

Тошкент оқшоми хатлар

• Ишчи ўз коллективи ҳақида

ЭЗГУ МАҚСАД ЙЎЛИДА

Мен темир йўл транспортида 20 йилдан буён меҳнат қилиб келяпман. Доимо таниш-билишларим мени темир йўл кийимида кўришганда, «Қаерга бориб келдингиз?» деб сўрашади. Демак, улар мени машинист ёки пассажир вагонлари проводниги деб ўйлашади. Лекин темир йўлда шундай касблар борки, улар тўғрисида кўпчилик билишмайди ҳам. Мен поезд диспетчериман ва шу касбим билан ҳақли равишда фахрланаман.

Темир йўл хўжалигида диспетчерларни ҳақли равишда ташкилотчи, «дирижёр» деб аташади. Чиндан ҳам шундай. Бир ўйланг-а! Темир йўлга юк ортган поездлар кетма-кет кириб келяпти. Бўш вагонларни эса составга улаб жўнатиш керак. Ана шу ишларнинг ҳаммасини диспетчер бошқаради.

Партия ва ҳукуматимиз темир йўл транспортини ривожлантиришга ва темир йўлчиларга ғамхўрлик кўрсатишга катта эътибор бериб келяпти. Жумладан, тиғиз бўлган участка ва станцияларнинг поезд диспетчерлари ва станция навбатчилари учун бир кунда олти соатлик иш вақти белгиланган бўлиб, тунги сменалар учун иш ҳақи кўпайтирилган. Ҳозирда Сибирь ва Қозоғистон, Узоқ Шарқ темир йўлчиларига оширилган иш ҳақи тўланмоқда. Ҳадемай Ўрта Осиё темир йўлчилари ҳам ана шундай ҳақ оладилар.

КПСС Марказий Комитети (ўтган йили «Москва темир йўли корхоналари коллективларининг поездлар вазни ва узунлигини ошириш ҳисобига юк ташишни тезлаштириш борасидаги иш тажрибаси тўғрисида»ги масалани кўриб чиқиб, шу асосда қарор қабул қилди. Бизнинг бўлинмамиз коллективи ҳам ана шу қарорга жавобан меҳнат қилиб, КПСС XXV съездида темир йўлчилар олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли амалга ошира бориб, юк ташишни тезлаштириш, поездлар вазни ва узунлигини ошириш ҳисобига энг серқатнов участкаларнинг юк ўтказиш қобилиятини кўпайтириш учун социалистик мусобақани авж олдириб ишлаяпти. Бўлинмамизда йил бошида составлар қатновини таъминлаш учун ҳаракатдаги составга техник қарови пунктларини кучайтириш, йўлларни яхшилаш, энергия билан таъмин этувчи қурилмаларни такомиллаштириш юзасидан белгиланган ташкилий-техник тадбирлар муваффақиятли амалга оширилмоқда. Натижада юк ташиш, ортиш ва тушириш ишлари бирмунча тезлаштирилди ва шунингдек, қўшимча локомотивларни жалб этмаган ҳолда халқ хўжалиги юкларини ташиш кўпайтирилмоқда.

Тошкент бўлинмасининг поезд диспетчерлари бир нечта участкада ишлашни ўзлаштириб олдилар. Жумладан, А. Абдуқодиров, А. Асилхўжаев, С. Жўраевлар тўртта участкада, И. Жўраев, Р. Матюшенко, А. Ҳайитмуҳамедовлар учта участкада, А. Аҳмедхонов, Н. Богамалова, Е. Кулибабалар эса иккита участкада баракали меҳнат қилишиб, ўзларининг «дирижёрлик» бўйича бой тажрибаларини ёшларга қунт билан ўргатиб келмоқдалар. Бўлинмамизнинг поезд диспетчерлари айни кунларда зарбдор вахтада туришиб, Ҳамза, Собир Раҳимов, Янгийўл, Чиноз ва бошқа станцияларнинг участкаларида юк ташиш, ортиш ва тушириш ишларини бир маромда бўлишини таъминлаб келяптилар. «Вагонлар бир минут ҳам беҳуда туриб қолмасин!»— Бу коллективимизнинг амалий шиорига айланмоқда.

А. ЮСУПОВ,
Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмасининг поезд диспетчери.

Беш йиллик вахтасида

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати илғор бригадаларининг «Беш кунлик планни тўрт кунда бажариш» бўйича бошланган ватанпарварлик ташаббуси пойтахтимизнинг барча қурилиш ташкилотларида кенг қўллаб-қувватланган эди. Бу ташаббусга қўшилган 2-уйсозлик комбинатига қарашли 4-қурилиш-монтаж бошқармасининг бунёдкорлари ҳам шаҳримизнинг Чилонзор кўчасида қурилаётган тўққиз қаватли турар жой объектида катта ютуқларни қўлга киритяпти.

Ҳар бири 155 хонадонга мўлжалланган бу иккала уй-жой биноси қурилишида «Ташсантехгазмонтаж» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси, 2-уйсозлик комбинатининг 25-пардозлаш бошқармаси ва 3-қурилиш-монтаж бошқармалари ҳам қўлни-қўлга бериб аҳиллик билан ишлашяпти. Бу муҳташам турар жой қурилишида 4-қурилиш-монтаж бошқармасининг Рожков бошчилик қилаётган бригадаси азаматлари иш суръатларини кун сайин жадаллаштирганлиги сабабли ёрдамчи пудратчиларга иш фронти муддатидан илгари очиб берилди. Бунда объект қурилишида меҳнат қилаётган барча бунёдкорларнинг беш кунлик планни — тўрт кунда бажариш учун ишни икки сменада, шунингдек аниқ маромда ташкил этишлари муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда. 3-қурилиш-монтаж бошқармаси бинокорлари монтаж ишларини тезкорлик билан олиб бориб, пардозловчиларнинг иш бошлашларига шароит яратиб бердилар. Шунинг учун ҳам ҳозир бу объектдаги барча иш босқичлари муддатидан бир ой илгари олиб борияпти.

2-уйсозлик комбинатининг Э. А. Почукаевец бошчилик қилаётган 25-бошқармаси пардозчилари ҳозир бинонинг барча қаватларида сайқаллаш ишларини юксак сифат билан олиб бормоқда. Бунда қурилишда сермеҳнат ишларни механизациялаштириш ш г а имкон берадиган машина ва механизмлардан унумли фойдаланиш, ҳар бир бинокорнинг касб маҳоратини ошириш бўйича ўтказилаётган мусобақалар ҳал қилувчи роль ўйнаяпти.

Николай Злобин методи асосида иш олиб бораётган Вожков ҳамда Демченко ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг коллективлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ғайрат кўрсатиб ишлаяптилар. Улар ҳар дақиқа иш вақтидан унумли фойдаланиш ва иш миқёсларини қулай ташкил этиш туфайли иккинчи турар жой биносини 7 ноябрга қадар пардозчиларга топширишга қарор қилишди. Бригаданинг смена топшириқларини 155 170 процентдан адо этаётган электр пайвандчи Раҳим Жабборов, монтажчи Анатолий Поляков каби илғор қурувчилари ўз ҳамкасбларига намуна кўрсатишмоқда.

Т. НАЖМИЙ.
жамоатчи мухбир.

БАРЧАГА ЎРНАК

Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикаси коллективи мусобақани тобора кенг қулоч ёйдирмоқда. Цехлараро ўзаро мусобақада попоп цехининг Зайтуна Баратохунова бошлиқ бригада аъзолари пешқадамлик қилишмоқда. Ҳозир бу коллектив ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажараяпти. Бригаданинг В. Исломова, М. Юнусова, Х. Юсупова сингари пешқадамлари ўзларининг самарали меҳнатлари билан ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

Қ. ИСОҚОВ.

ҒАЗЕТХОН ХАБАР БЕРАДИ...

ҲАР КУНИ ТЎРТ ТОННА

«Қибрай» совхози боғларида гилос пишиб етилди. Совхоз меҳнаткашлари ана шу табиат неъматини пешма-пеш териб, шаҳарликлар дастурхонига жўнатишмоқда.

—Мавсумда 80 тонна гилос териб олишни планлаштирганмиз, — дейди Орджоникидзе районидаги ана шу хўжаликнинг бригадири С. Билолов.—Буни 100 тонна қилиб бажарамиз.

Москваликлар дастурхонига ҳам жуда кўп тонна қулупнай юбордик.

БУГУН

Ватанимиз пойтахтига сариқ, қизил гилослардан 30 тонна жўнатдик.

Давлатга ҳар куни уч, тўрт минг килограммдан гилос жўнатаётган совхоз боғбонлари зиммаларига олган топшириқни шараф билан бажариш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Боғбонлар 1 июлга қадар гилос теримини тугаллашга аҳд қилишган. Юзга яқин ёрдамчи ва мактаб ўқувчиларининг ҳар бири кунига 25—30 килограммдан гилос теришмоқда.

И. РУСТАМОВ,
хизматчи.

...ТАКЛИФ ЭТАДИ...

ИЛТИМОСИМИЗ ИНОБАТГА ОЛИНСА

Акмал Икромов районидаги «Бирлик» гузари атрофидаги «Янгиобод», «Уч тепа» ва Ғафур Ғулом маҳаллаларида истиқомат қилувчи инвалидлар, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва пенсионерлар «Бирлик» гузаридаги «Союзпечать» агентлигига қарашли газета ва журналлар билан савдо қилувчи киоска хизматидан мамнун эмаслар.

Сабаби, бу киоскада ҳамма газета ва журналлар ҳам бўлавермайди. «Қишлоқ ҳақиқати», «Ўзбекистон маданияти», «Тошкент ҳақиқати» каби газеталар ва ўзбек тилида чиқадиган бир қанча журналлар жуда кам миқдорда келтирилади. Аҳоли бу ҳақда Акмал Икромов район «Союзпечать» агентлигига бир неча маротаба мурожаат қилди. У ердагилар газета ва журналларни жуда кўплаб юборишга ваъда қилишади-ю, лекин ваъдаларининг устидан чиқишмаётир. Бу ҳақда шаҳар «Союзпечать» бошқармаси бизга ёрдам берса яхши бўларди.

Маҳалла аҳолиси номидан:

Т. ҒУЛОМОВ.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Л. НОСИРОВ: **1941 йилдан 1943 йилга қадар ҳаракатдаги армия сафида бўлдим. 1943 йилнинг 15 августида оғир ярадор бўлиб, Москвадаги госпиталлардан бирида даволандим. Кейин шаҳримизга қайтиб келдим. Лекин инвалидлик группаси олган эмасман. Саломатлигимни кўрикдан ўтказиб, Улуғ Ватан уруши инвалиди группасини олиш учун қаерга мурожаат қилишим керак?**

Жавоб: Одатда инвалидлик группаси ҳақидаги хулоса район социал таъминот бўлими қошида ташкил қилинган махсус врачлар комиссияси томонидан чиқарилади. Комиссия уруш йилларида олинган жароҳат шу кишининг меҳнат қобилиятини йўқотишга қай даражада сабаб бўлганлигига қараб, группа белгилайди. Бинобарин, Сиз ҳам бу масалани ҳал қилиш учун ўзингиз яшаётган Октябрь район социал таъминот бўлимига мурожаат қилишингиз лозим.

* * *

А. МАМАТҚУЛОВ: **Бир ёки ундан кўп бола билан метрога тушган йўловчилар учун ҳақ тўлаш тартиби қандай?**

Жавоб: Метрополитендан фойдаланиш тўғрисидаги амалдаги тартибга мувофиқ метрога тушаётган ота ёки она ўзи билан бирга етти ёшгача бўлган боласини ҳам олиб ўтиши мумкин. Агар болалар биттадан кўп бўлса, уларнинг ёшидан қатъий назар ҳар бири учун ҳақ тўлаш керак.

* * *

А. ҚОСИМОВ: **Шаҳримиздаги янги телевизион минора қачон ишга тушади ва унинг баландлиги қанча бўлади?**

Жавоб: Баландлиги 350 метр бўладиган янги Тошкент телевизион минораси «Ғалаба» боғи этагидаги Анҳор канали бўйида қурилмоқда. 1981 йилда фойдаланишга топшириладиган бу объектни «Главташкентстрой»нинг 11-«Висотстрой» тресті бунёдкорлари қуришмоқда.

* * *

А. ҲАКИМОВ: **Туғилганим тўғрисидаги гувоҳномада исмим хато ёзилган. Буни тўғрилаш учун қаерга мурожаат қилиш керак?**

Жавоб: СССР гражданларининг исми, фамилияси ва отасининг исмини ўзгартириш ҳақидаги қоидага биноан Сиз исмингизни тўғрилаш учун ўзингиз яшаб турган район ижроия комитети қошидаги ЗАГС бюросига мурожаат қилишингиз керак.

* * *

А. ВАЛИЕВА: **Мен кўз врачига мурожаат қилиб, кузойнак ёздириб олдим. Шуни шаҳримиздаги қайси оптика магазинидан сотиб олишим мумкин?**

Жавоб: Шаҳримизда фақат буюртмалар орқали кўзойнаклар билан савдо қиладиган магазинлар сони ўнтадан ортиқ. Қуйида биз ана шу магазинлар , баъзиларининг адресини берамиз. Навоий кўчасидаги ярмаркада, Полторацкий кўчасидаги кинотеатр ёнида, Усмон Юсупов кўчасидаги 2-уйда. Сиз буюртмангизни бир ҳафта ичида олишингиз мумкин.

* * *

А. ҚАҲҲОРОВА: **Биз ромларга ойна ўрнатмоқчи эдик. Шаҳримизда ромларни ойналаб берадиган устахона борми?**

Жавоб: «Стройрембыт» бошқармаси аҳолига ана шундай хизмат кўрсатади. У Тимирязев кўчасидаги 20-уйда жойлашган. Бошқарманинг кўрсатадиган хизмат турлари ҳақидаги батафсил маълумотни 35-10-42 телефонига қўнғироқ қилиб билишингиз мумкин.

* * *

М. АЛИМОВ: **Соатсоз уста бўлиш орзусида эдим. Айтингчи, шу касбни қайси билим юртига кириб эгаллаc бўлади?**

Жавоб: Сағбон кўчасидаги 17-уйда жойлашган 139-техника билим юртида бир неча касблар қатори соатсозлик касбини ҳам ўргатадилар. У ерга 76, 49, 59-автобусларда борилиб, «Қўштут» бекатида тушилади.

ХАТЛАРИНГИЗНИ ШАРҲЛАЙМИЗ

ТАДБИРЛАР БЕЛГИЛАНДИ

«Ҳурматли редакция! Утган йилнинг охирларида шаҳар телефон станцияси ходимлари янги АТС ишга тушяпти деб, уйларимизга телефон аппаратлари ўрнатиб кетишган эди. Аммо, орададан олти ойча вақт ўтса ҳамки, бу аппаратлар ҳалигача миқ этмай турибди. Хўш, янги АТС қачон ишга тушади?».

Т. АБДУҚАЮМОВ, Р. МУҲАММАДИЕВ ва бошқалар.

«Марказ—26» кварталида истиқомат қилувчи бир группа меҳнаткашлар йўллаган ушбу хатни шарҳлаб беришни Тошкент шаҳар телефон тармоқлари Бош бошқармасининг телефон тармоқлари истиқбол ривожланиши группаси раҳбари Г. А. ХАЛИЛОВдан илтимос қилдик.

— «Марказ —26» ва «Марказ — 27» кварталларидаги янги уйларни телефонлаштириш бу микрорайонларнинг ичкари қисмида олиб борилаётган телефон канализация қурилиши пайсалга солинаётганлиги туфайли ҳозиргача ҳал этилгани йўқ. Масалан, «Ташинжстрой» трестининг 10-қурилиш бошқармаси ҳалигача ҳам «Марказ — 26» кварталида канализация қурилишини тугалламаганлиги туфайли алоқа ишлари бўйича ремонт қурилиш бошқармаси телефон кабелларни монтажини амалга ошира олмаяптилар. Шу кварталдаги 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8-турар жойлар ҳам ана шу сабаблар туфайли телефонлашмаган.

Яқинда бўлиб ўтган йиғилишда бош пудратчи 10-қурилиш бошқармасининг канализация ишларини 20 июнга қадар тугаллаши белгиланди. Ана шундан сўнггина алоқа бўйича ремонт қурилиш бошқармаси бир ойлик муддат ичида кабель монтаж ишларини ниҳоясига етказади.

«Марказ—27» кварталидаги телефон канализациясини қуришни тезлаштириш бўйича ҳам конкрет тадбирлар белгиланди.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«МЕҲМОН ҚЎРҚИБ КЕТДИ»

Газетанинг 4 апрель сонида босилган юқоридаги сарлавҳа остидаги материалда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли аспирантлар ётоқхонаси қаровсиз қолаётгани танқид қилинган.

Фанлар академиясининг ишлар бошқармасидан хабар қилинишича, бу масалага алоҳида эътибор берилган. Аспирантлар ётоқхонасини тартибга келтириш учун барча чора-тадбирлар кўрилди.

«ТРАМВАЙ КЎКЧАДАН ҚАЙТАДИ»

Газетанинг 14 апрель сонида босилган юқоридаги сарлавҳали материалда 8-маршрут бўйлаб қатнаётган айрим трамвайлар Кўкчадан қайтиб кетаётгани танқид қилинган эди.

Трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасидан олинган жавобда кўрсатилишича, газета материали 8 трамвай маршрути ҳайдовчиларининг йиғилишида муҳокама этилди. Бундан кейин юқоридагидек нуқсонлар қайтарилмаслиги учун зарур чора-тадбирлар кўрилди.

«ҚИНҒИР ИШНИНГ ҚИЙИҒИ»

Газетанинг 14 апрель сонида Ленин районидаги 6-магазинда бодрингларга ортиқча баҳо қўйиб сотилгани танқид қилинган эди.

«Ташплодоовощ»дан олинган жавобда кўрсатилишича, газета материали бирлашма советида муҳокама этилган. Магазин мудири Ф. Рафиқова ва сотувчи Леоненкоаларга қаттиқ маъмурий жазо берилди.

«БОЗОР ВА НАРҲ-НАВО»

Шу сарлавҳа остида босилган материалда Олой бозоридаги нарҳ-наво назорат остига олинмагани танқид қилинган эди.

Олой бозори дирекциясидан олинган жавобда кўрсатилишича, нуқсонларга йўл қўйганлиги учун бозор инспектори А. Ивановга выговор эълон қилинган. Кассир-контролерлар А. Умаров, А. Ортиқов, К. Аҳмедовлар қаттиқ огоҳлантирилганлар. Бозорда нарҳ-навони назорат қилиш чоралари кўрилиб, бу ишга масъул ходимлар бириктириб қўйилди. Шунингдек, бозорда олиб-сотарлик қилаётганларга нисбатан чора кўриш ишлари кучайтирилди.

Ўзбекистон ССР халқ рассоми Маҳмуд Усмонов республикамизнинг энг кекса ганчкор усталаридан бири. У Навоий номли опера ва балет театрини, Бухородаги тарихий ёдгорликларни безатишда иштирок этган. Сўнгги вақтларда у Марказий В. И. Ленин музейининг Тошкент филиали, Халқлар дўстлиги музейи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг биноси, Тошкент метрополитени станцияларига жило беришда иштирок этди. Маҳмуд Усмоновнинг ижоди юксак баҳога сазовор бўлди. Унга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби унвони берилган. У СССР Давлат ва Ҳамза номли республика Давлат мукофотларининг лауреатидир.

Р. Альбеков фотолари.

• Санъатнинг сеҳрли олами

ОПЕРА СТУДИЯСИДА ЯНГИ АСАР

М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясининг опера студиясида қўйилаётган спектаклларнинг ҳар бири консерватория ҳаётида унутилмас воқеа бўлиб боряпти. Буни опера санъатини қадрловчи бошқа жуда кўп мухлисларнинг ижобий ва самимий таассуротларидан ҳам билса бўлади. Студентлар спектаклини томоша қилишга ошиққан томошабинлар жуда кўп.

Мана неча йилдирки, Моцартнинг «Фигаронинг уйланиши», Чайковскийнинг «Евгений Онегин» асарлари студия репертуаридан тушмай муваффақият билан қўйилиб келяпти.

Яқинда студия саҳнасида композитор Чайковскийнинг яна бир ажойиб асари — «Иоланта» саҳналаштирилди.

Консерватория ректори, Ўзбекистон ССР халқ артисти Зоҳид Ҳақназаровнинг ўзи спектаклга дирижёрлик қилар экан, томошани ташкил қилишда студент-ижрочи л а р, студент-вокалчил а р и н г қанчалик қизиқиш ва эътибор билан қатнашганликлари н и қаноатлантириб эътироф этади. Муваффақиятларнинг заминида албатта опернинг постановкачи-режиссё р и, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати М. Саъдуллаевнинг юқори профессионал маҳоратини таъкидлаб ўтиш керак. Студент ижрочилардан Ю. Зиновенко, О. Лидянова, Н. Чапинка, Ш. Баҳромов, А. Собитов ва кўпчилик бошқалар «Иоланта»дек теран асарни зўр маҳорат билан саҳналаштиришга қодир эканликларини амалда кўрсатдилар.

Консерватория саҳнасида студентлар ижросида қўйилган бу спектакль бўлғуси санъаткорлар н и н г ижодий камолатида ёки профессионализмнинг вужудга келишида янги босқич бўлиб қолади.

А. МАҲСУМОВА.

ЛУҚМА

БУ—ҲАВФЛИ-КУ!

Завод ва фабрикаларда, қуйинчи қаерда бўлмасин кишиларнинг жароҳатланмасликлари учун чора ва тадбирлар кўрилади. Лекин шаҳримиздаги баъзи кўчалардан ўтиб қолсангиз инсон саломатлиги учун хавфли бўлган чуқурчаларга дуч келасиз. Навоий кўчасидаги ярмаркани айланар эканмиз, кишиларни жароҳатланишга олиб келувчи жуда кўп нуқсонларни кўрдик.

«Ташлимводто р г»нинг Октябрь райони савдо базасига қарашли 35-киоскага яқинлашар эканмиз, унинг чап муюлишида 4,5 метрлар келадиган қудуққа шувиллаб сув тушиб ётганлигини кўрамиз. Ана шу қудуқнинг оғзига бир бўлак синиқ бетон плита қўйилиб, унинг атрофлари очилиб ётибди. Ана шундай ҳолга шу ярмаркадаги «Союзпечать»нинг 272-киоскаси олдида, 4-сартарошхона рўпарасида дуч келдик.

Яна шуни айтиш керакки, бу ярмаркадаги йўлкалар чуқурликдан иборат. Йўловчилар бу ерлардан ўтишганда қоқилиб, суқилиб юришади. «Водоканал» тресті раҳбарлари ва Октябрь район ободонлаштириш бошқармасидагилар Навоий кўчасидаги ярмаркада бу камчиликларга қачон барҳам беришади?

М. ҲАКИМОВ.

...ТАНҚИД ҚИЛАДИ

ТУНГИ КЎНГИЛСИЗЛИК

Чилонзор массивининг 10, 11, 12, 13-кварталларида кечқурун ва тунда бўлаётган кўнгилсизликлар аҳолини ранжитяпти. Шу кварталлардаги ҳар тўрт-беш уй оралиғида ахлат ва турли чиқиндилар тўпланади. Кварталларни тоза ва озода тутиши лозим бўлган фаррошлар эса тунги қоронғуликдан фойдаланиб, ахлатни ёқиб юборишга одатланиб қолишган. Ахлат кечаси билан тутаб, ҳавони бузяпти. Бутун Фарҳод кўчаси ва Ғ. Ғулом кўчалари сирли «туман» билан қопланяпти.

Ҳозир ёз пайти. Ҳамма деразани очиб, тоза ҳаводан нафас олиб ётгиси келади. Биз эса ҳозирча кечаси билан тутун ютяпмиз. Маълумки, бу ҳол ҳар қандай кишини толиқтириб, унинг кундузги меҳнат фаолиятига салбий таъсир кўрсатади. Фаррошларнинг иши устидан назорат қилувчи Чилонзор ва Акмал Икромов район ободонлаштириш бошқармаси раҳбарлари наҳотки буни билишмаса?!

11 ва 12-кварталларда киши таъбини хира қилувчи яна бир камчилик бор. Бу кварталлардаги лоток ариқчалар ўрнатилгандан буён ҳали сув нималигини билмайди. Агар тез кунда хабар олинмаса, 11 ва 12-кварталлардаги дарахтлар сувсизликдан қуриб қолиши ҳеч гап эмас.

Ф. АБДУЛЛАЕВ.

ТАНҚИД ЎТИ ОСТИДА

ҲАМОН ЎЗГАРИШ ЙЎҚ

Партия ва ҳукуматимиз медицина тармоқларини ривожлантириш ва меҳнаткашлар саломатлигини сақлаш ишига доимо катта эътибор бериб келмоқда. Шаҳримиздаги 14, 35-поликлиника, кўп профилли 1-шаҳар клиник шифохонаси, радиология ва онкология, сил касалликларига қарши илмий-тадқиқот институти, кардиология шифохонаси бунинг тимсолидир. Яқин йиллар ичида Новоузбекистанская кўчасида 850 кишига хизмат кўрсата оладиган поликлиника, республика стоматология комплекси, Ўзбекистон ССРнинг 15 йиллиги номли санаторий қошида соғломлаштириладиган болалар учун йўлдош-мактаб, 7-болалар санаторийси базасида қўшимча даволаш корпуси, онкология ва радиология илмий тадқиқот институтида 200 ўринли пансионат каби йирик объектлар қурилиши мўлжалланган. Шу муносабат билан мен шу куннинг муҳим вазифаси бўлган медицина шифохоналари қурилишининг бориши ҳақида тўхталмоқчиман.

Маълумки, Октябрь районида болалар туғилишининг кўпайиб бориши билан бир қаторда туғруқхонага бўлган эҳтиёж сезилмоқда. Ана шу аҳволни яхшилаш мақсадида 1-шаҳар клиник касалхонасининг кардиология корпуси базасида туғруқхона очишга қарор қилинди. Шунга қарамай, бу бўлим район эҳтиёжини тўла таъминлай олмаяпти ва районда гинекология бўлими очиш ҳамон зарур масала бўлиб қолмоқда. 250 ўринли замонавий туғруқхона қурилишига 1979 йилда асос солинган эди. Умумий сметадаги қиймати 2 миллион 340 минг сўмлик ана шу бино қурилишини олиб бориш 12-трестнинг 51-қурилиш бошқармасига топширилди. Утган йилга белгиланган 250 минг сўмдан бор-йўғи 49 минг сўмни ёки 19,6 процентини ўзлаштирилди. «Главташкентстрой» раҳбарлари бу объект қурилишини 159-трестнинг 9-бошқармасига олиб беришди. 1980 йилнинг биринчи ярми ўтиб бормоқда, лекин ҳамон аҳвол ўзгарганича йўқ. Бундай ҳол зарур даволаш муассасасининг фойдаланишга топширилиш муддатини хавф остида қолдиради.

Новоузбекистанская кўчасида қурилаётган 850 кишига хизмат кўрсатадиган поликлиникада ҳам аҳвол яхши эмас. Бу объектни 12-трестнинг 50-қурилиш бошқармаси ўтган йили бошлаган эди. 190 минг сўмлик маблағдан атиги 9 минг сўмлик ўзлаштирилди. Қурилиш ташкилотлари ҳал этилмаган бир қатор техника масалалари бўйича ёзишма билан шуғулланганликлари сабабли бу объект қурилиши 1980 йил титулига кирмай қолди.

Ишга туширилган соғлиқни сақлаш объектлари ҳам тўла-тўкис эмас. Бу ҳол шифокорларнинг ишига, беморларга кўрсатилаётган медицина ёрдамига таъсир кўрсатади. Масалан, уч йил бурун ишга туширилган 14-поликлиникани олиб кўрайлик. Унинг айрим бўлимларида ҳавони мўътадил қилиш ускуналари ўрнатилмаган. 35-поликлиника лойиҳасида ажойиб сув билан даволаш ҳавзаси қурилиши ва ишлаши керак эди. Ҳовузга иссиқ сув ва иссиқ ҳаво келтирилмаслиги сабабли ундан фойдаланилмаяпти ва ҳоказо.

Хулоса қилиб шуни айтмоқчиманки, қурилиш ташкилотлари «Соғлиқни сақлаш объектлари» деганда, аввало беморни, унга кўрсатиладиган медицина ёрдамининг сифатини кўз олдиларига келтиришлари керак. Даволаш сифати фақат врач ва ҳамшираларнинг малакаларигагина боғлиқ бўлмай, беморни қабул қилиш ва даволаш шарт-шароитларига ҳам боғлиқ эканлигини қурувчилар унутмасликлари лозим. Бизнинг таклиф ва мулоҳазаларимизни қурувчилар инобатга оладилар ҳамда соғлиқни сақлаш объектларини улар бундан буён Сифат белгиси билан топширадилар, деб умид қиламиз.

Н. МУРОДХЎЖАЕВ,

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги республика онкология ва радиология илмий-текшириш институтининг директори, Октябрь район Советининг депутати.

Саид Аҳмад 60

НУРЛИ УФҚЛАР

Оддий китобхон ҳеч бўлмаса икки сатр шеърини ёдлаб олган шоир — ҳақиқий шоир бўлади. Оддий китобхон ҳеч бўлмаса иккита қаҳрамонининг исмини, тақдирини эслаб қолган ёзувчи — ҳақиқий ёзувчи бўлади. Саид Аҳмад китобхонларга ўзининг қатор қаҳрамонлари билан яхши таниш бўлган адиблардан. Республикамизнинг энг чекка қишлоғидаги томошабин, ҳеч бўлмаса миниатюрадаги футбол ишқибозини эслайди. Ҳеч бўлмаса Фармонбибининг гап-сўзларини ўйлаб, мийиғида кулиб қўяди. Азизхоннинг тантилигига қойил қолиб гапириб юради. Телевизион миниатюралардан тортиб «Келинлар қўзғолони»гача, кичик-кичик лирик ҳикоялардан тортиб «Уфқ» трилогиясигача кўп-дан-кўп асарлари билан китобхонлар қалбига кириб борган Саид Аҳмад ана шунақа — халқ севган адиб.

Бундан бир неча йил илгари прозада лирика бўлиши керакми-йўқми, деган мавзуда катта баҳс бўлган эди. Ҳозир-ку бу баҳснинг ўзи мантиқсиз туюлади. Агар лирик проза бўлмаса, насрий асарларда шоирона оҳанг бўлмаса биз Мопассан билан Тургенев, Шолохов билан Айтматов, Қодирий билан Ойбек ҳазинасидан бебаҳра қолган бўлур эдик. Лекин ўша пайтда прозада фақат фикр айтилиши керак, деган кишилар ўз қарашларини ҳар томонлама исботлашга уринишарди.

Дунёда студент халқидек баҳсга ўч одам бўлмайди. Бўкада пахта териб юрганимизда биз ҳам мана шу баҳсни ўзимизча давом эттирардик.

Худди шу пайтда Саид Аҳмаднинг лирик ҳикоялари тез-тез чиқиб турарди. Баҳсимиз «маҳаллий материалга», яъни Саид Аҳмад ҳикояларига келиб тақалди. Студент болалар иккига бўлиниб қолди. Биров лирик ҳикояларни бачкана гап деди, бошқалар мақтади. Баъзилар Саид Аҳмад китобхоннинг кўнглидаги битта торни топиб олади-ю, чертаверади, бунинг учун жуда катта талант бўлиши шарт эмас, деб айтишди. Мен ўша пайтда жуда қизишиб ўртоқларимнинг бу фикрини рад этган эдим. Ҳалиям шундай деб ўйлайман. Ҳамма гап худди ўша — китобхон қалбини черта билишда. Албатта, лирикани шунчаки пардоз сифатида ишлатиш бошқа, китобхон қалбини титратиш бошқа. Ўқувчини ҳаяжонга сола билиш учун талант керак, жуда катта талант керак. Ёзувчи жуда яхши фикрларни, жуда керакли гапларни айтиши мумкин. Лекин китобхон ўша асарни ўқиб ҳаяжонга тушмаганидан кейин бунақа асарнинг кучи яримталигича қолаверади. Зеро бадиий ижоднинг ўзи туйғуга айланган фалсафадир. Китобхон қалбини чертиш учун эса аввало ёзувчи ўзининг қалбини чертиши керак, аввало ўзи ниҳоятда самимий бўлиши керак. Бировнинг қалбига аланга солиш учун қаламкаш аввало ўзининг юрагини гулхан қилиб ёқиши керак. Гулхан ўзи ёнмагунча атрофдагиларни иситолмайди. Хўш, бу аланга қаердан келади? Бу аланга аввало, адибнинг одамлар дардига шерик бўлишидан пайдо бўлади. Ўз қаҳрамонларининг дардига қўшилиб йиғлашидан, шодлигига қўшилиб кулишидан пайдо бўлади. Саид Аҳмад ана шундай катта дард билан ёзадиган адиблардан. Шунинг учун ҳам унинг асарларини ҳаяжонсиз ўқиш мумкин эмас.

«Алла» ҳикоясини радиода эшитганимда 8-синфда ўқирдим. Сандал четида ҳикояни эшитиб ётдим-ётдим-да, бирдан кўзимдан ёш чиқиб кетди. Ҳаётда жиддий хатога йўл қўйган, мана шу хатоси туфайли изтироб чекаётган аёлнинг ҳолати юрагимни эзиб юборди. У пайтда нима учун шундай бўлганини тушунмаган эдим. Оналик бурчига бепарво қараш ёмон оқибатларга олиб келади, деган гап бир қарашда оддийгина гап-ку. Кейин тушунсам, ёзувчи бу гапни катта изтироб билан, катта инсоний дард билан айтган экан.

Саид Аҳмаднинг кўп ҳикояларидаги қаҳрамонлар ҳаётнинг пасти-баланд кўчаларидан ўтган, бошига анча-мунча кулфатлар тушган, аммо инсонлик қиёфасини сақлаб қолган, қалбида инсоф, диёнат деган тушунчаларни ардоқлайдиган иродали одамлар. Унинг ҳикояларидаги қаҳрамонларнинг мана шу фазилати «Уфқ»даги одамларга ҳам кўчгандек туюлади. «Турналар», «Хазина», «Кўклам чечаклари» сингари ҳикояларнинг қаҳрамонлари бир-бирига ўхшаб кетади. Булар уруш туфайли бошига кулфат тушган одамлар. Аммо улар «урушнинг оти ўчсин, урушга минг лаънат» деб хитоб қилмайди. Бироқ, бу одамлар қисмати билан танишган китобхоннинг ўзи урушни лаънатлайди. «Турналар»даги Собир ота икки азамат ўғлидан айрилган. Ленинграддан олиб келинган Андрей деган болани опичлаб катта қилган. Андрей вояга етганидан кейин отанинг ўзи унинг қариндошларини топиб қўлига топширган. Ўзининг қалби етим бўлиб қолгани учун ҳам боласининг кўнгли ярим бўлишини хоҳламаган. Урушда ҳалок бўлган навқирон йигитлар, опасига талпиниб турган Андрей, тўдасига талпиниб турган турна — буларнинг ҳаммаси ўртасида муштараклик бор. Бу муштараклик аввало чолнинг қалбидаги катта инсоний дард бўлиб ифодасини топади. Китобхон уруш туфайли фарзандларидан жудо бўлган чолнинг дардига, дуторни сайратиб чаладиган қўлидан айрилган жангчининг дардига, баъзи одамлар қалбидаги феъли торлик туфайли тирик туриб боласидан айрилиб қолган кекса онанинг дардига шерик бўлади. Мана шу дард, мана шу ҳаяжон китобхоннинг қалбини ларзага солади. Менимча, Саид Аҳмад ижодининг муҳим хусусиятларидан бири, адиб истеъдодининг тиниқ қирраларидан бири мана шу бўлса керак.

«Ёзувчи бўлиш учун рангларни рассомдек кўриш, товушларни бастакордек эшитиш, табиатдаги ҳидларни асал аридек сезиш керак» деб ёзади адибнинг ўзи. Бу гапда катта ҳақиқат бор. Фақат шуни қўшимча қилиш мумкинки, ёзувчи ўша ўзи кўрган, ўзи ҳис қилган, ўзи эшитган бўёқларни, туйғуларни, оҳангларни китобхонга ҳам етказа билиши керак. Саид Аҳмад ана шу фазилати билан ҳам китобхон меҳрини қозонган ёзувчи. Унинг асарларини ўқиган киши пахса девор ортида мўралаб турган олхўрига қўнган ғуборни аниқ кўради. Оқшомлари қишлоқ кўчасида кезган пиёздоғ-ҳидини димоғида туйгандек бўлади. Осмонни тўлдириб учаётган турналарнинг ҳаяжонли қийқириғини эшитиб тургандек бўлади. Мана бир мисол. «Қишлоқ йўлига бурилганимда адир орқасидан қовун тилимидек оппоқ ой кўтарилди. Гуллаб ётган ўрикзор хира пардага бурканди. Йўл четидан янги ниш урган саримсоқ ҳиди келди...» Мана шу қисқагина тасвирда ранг ҳам, ҳид ҳам, энг муҳими дилни қитиқловчи туйғулар ҳам бор.

Адиб асарларининг яна бир хусусияти уларда жуда жонли одамлар, адабий тилда айтганда, характерли қаҳрамонлар борлигидир. «Келинлар қўзғолони»даги Фармонбибини оласизми, «Уфқ»даги Азизхон ёки Иноят оқсоқолними, булар маҳаман деб кўриниб турган жонли одамлар. Уларнинг ўз уй-хаёллари, тақдиригина эмас, ўзигагина хос феъл-атвори ҳам бор. «Ўрик домла» ҳикояси характер яратиш жиҳатидан айниқса ажралиб туради. Ўрик домла жонидан ҳам ўрикни яхши кўради. Туристлар бирон мамлакатга сафар қилса, чамадонини вокзалгача кўтаришиб чиқади. Мақсад ўша ердан ўрик данагини олдириб келтириш. Кунлардан бирида катта тўй қилиб, ўғлини уйлантиради. Тўй жонивор ҳам айни ўрик пишиғига тўғри келади. Тўйга келган хотинлар нима қилиб бўлса ҳам домланинг кўзини шамғалат қилиб доғи кетган ўригидан бир-иккита узиб ейишни ният қилишади. Домла тажриба ўригига қўл теккизтирадиган одам эмас. Шунинг учун қўрғончадан боққа кирадиган эшик олдига икки обдаста сув, эшик ҳалқасига учта тўн билан салла илиб қўяди. Бечора хотин-халаж қариялар тоҳарат олгани кириб кетишган экан, деб боққа яқин кела олмайди... Аммо орадан кўп ўтмай ўрик домланинг бошига кулфат тушади. Бошқаронғи келини унинг бир халта данагини чақиб еб қўяди. Домла кўчадан келса бир ҳовли данак пўчоғи ётган эмиш. Кўради-ю, тутқаноғи тутиб қолади. Ҳушига келиб бутун ҳовлини бошига кўтариб дод солади. Ўғлига шу уйда ё мен тураман, ё хотининг деб шарт қўяди.

Бу воқеаларни ўқиганда китобхон қотиб-қотиб кулади. Кулади-ю, Ўрик домлани яхши кўриб қолади. Негаки, домла ёмон одам эмас. У ҳаммаёқни боғ қилгиси келади. Одамларга яхшилик қилгиси келади. Аразлаб кетиб қолган келинининг кўзи ёриганида ҳаммадан кўпроқ Домла севинади. Бировдан от сўраб чўлдан қишлоққа югургилаб қолади. Бу эпизодда ҳам характер, ҳам халқимизнинг ўзига хос хусусияти, ўзига хос фазилати кўринади.

Саид Аҳмад асарларидаги юмор унинг китобларига нур бағишлаб тургандек бўлади. Бу нур китобхон қалбини ёритади, иситади.

Муҳими шундаки, адиб асарларидаги одамларнинг кўпчилиги кўз ўнгингизда тирик кишилар бўлиб жонланади. Ёзувчининг адабиётга қўшган ҳиссаси кўп жиҳатдан унинг адабиётга қандай одамларни «олиб кирган»и билан белгиланади. Саид Аҳмад адабиётга, бинобарин китобхонлар қалбига қатор жонли одамларни олиб кирди. Шунинг учун ҳам китобхон унинг асарларини яхши кўради. Шунинг учун ҳам халқ уни севади.

Саид Аҳмад ака 60 ёшга тўлди. Қирқ йил мобайнида республикамизнинг турли чеккаларида, катта-кичик қурилишларда, корхоналарда, конларда, далаларда бўлиб, турли одамлар қисматини ўрганди, уларнинг тақдирига, қувонч-ташвишларига шерик бўлди. Шунинг эвазига юзлаб катта-кичик ҳикоялар, ҳажвиялар, миниатюралар ва ниҳоят халқимиз ҳаётининг уч муҳим босқичини тасвирловчи «Уфқ» трилогиясини яратди. Ёзувчи асарларининг қайта-қайта ўқилиши, «Келинлар қўзғолони» комедиясининг Иттифоқимиздагина эмас, чет элда ҳам шуҳрат қозонганлиги ёзувчи ижодининг кенг уфқидан дарак беради. Адибга Халқлар Дўстлиги ордени берилиши, Халқ ёзувчиси деган юксак унвон билан тақдирланиши унинг ижоди партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак тақдирланганлигини кўрсатади. Эл севган адибимизга яна ҳам кенгроқ, яна ҳам эркинроқ ижодий уфқлар тилагим келади.

Ў. ҲОШИМОВ.

КУЛАДИ, КУЛДИРАДИ...

Кимки телевизион миниатюра театри кўрсатувларини мунтазам томоша қилиб келаётган бўлса, кўрсатувларимизнинг ҳаммаси ҳам бирдай эмаслигини яхши билади. Бизда комик артистлар истаганча топилади. Аммо комедия, миниатюра ёзадиганлар бармоқ билан санарли. Борлари ҳам доим муваффақиятли асарлар ёзавермайди. Гоҳ ундоқ, гоҳ бундоқ.

Репертуар қашшоқлиги кўпинча бизни қийнаб қўяди. Жуда кўп телетомошабинлардан, «Табассум» тингловчиларидан таъналар эшитиб турамиз. Ана шундай дўппи тор келган пайтларда Саид Аҳмад аканинг этагидан ушлаймиз. То бирон нима ёзиб бермагунча қўйиб юбормаймиз.

Яқин 20 йилдирки, Саид Аҳмад аканинг уйига қатнаб ёзув столи олдида «ҳира» бўлиб ўтириб оламан.

Ёзувчиларимизнинг ҳамма хусусиятлари менга беш бармоқдек аён бўлиб қолган. У кишининг ўзлари бир вақтлар устозлари Ғафур Ғуломдан ана шунақа ҳиралик қилиб газета учун шеър ёки ҳикоя ундирганликларини билардим. Мен ҳам ўша йўлни қўллайман.

Саҳар пайтида уйларига кириб оламан-да, «Агар ёзиб бермасангиз, индинга телеминиатюралар кўрсатуви бўлмайди. Томошабинлардан, раҳбарлардан гап эшитамиз», деб туриб оламан. Шунда Саид Аҳмад ака ёзув машинкаларини ҳовлига олиб чиқадилар-да, сигаретани чўзиб-чўзиб тортиб миниатюра учун сюжет ўйлайдилар. Эсимда, шунақа пайтларда марҳума Саида опам «Ҳаҳ, сигарет ҳам ўлсин, чекаверасизми?» деб столдаги сигарета пачкасини уйларига олиб кириб кетардилар.

Ёзувчи халқига бир илҳом келмасин экан. Бир ёзишга тушиб кетадиларки, машинка пулемётга ўхшаб тариллаб ишлаб кетади. Хатга тўлган қоғозларни олиб ўқишга улгурмасимдан яна биттаси тўлади.

Битта миниатюрани ёзиб туриб, калласига иккинчиси келади. Қоғозни қоғозга улаб ёзаверади. Бир ярим, икки соат ичида саккиз-тўққизта миниатюра ёзиб бўлади. Демак, бугунги ёзилган миниатюралар эллик минутлик кўрсатувдан ортиб, келаси ҳафта кўрсатувимизнинг 20 минутига етади.

Бундай воқеалар жуда кўп бўлган. 30 га яқин кўрсатувимизнинг репертуарлари шу хил ундирилган.

«Синовчи ичувчи», «Қизлар бригадасининг табелчиси», «Биринчи муҳаббат», «Мени кечиринг», «ЗАГСда», «Бош оғриғи», «Сифатсиз шеър» каби юздан ортиқ миниатюралар шу хил яратилган.

Мен бугун 60 ёшини нишонлаётган устозимиз, ажойиб, қувноқ ҳамсуҳбатимиз Саид Аҳмад акадан жуда кўп ўрганганман ва умуман озми-кўпми комик артист бўлиб танилишимга у кишининг ҳам ҳиссалари бор.

Кулиш осон, кулдириш қийин. Битта одамни кулдириш учун ёзувчи овора, режиссёр овора, артист овора.

Мана, ҳозир ҳам Саид Аҳмад аканинг уйларидан келаяпман. Борганимда «Бирон нима ёзиб беринг» деб Ҳасан Йўлдошев ўтирган экан. Унинг устига «Муштум»дан Неъмат Аминов келиб қолди. Йўлда, автобус бекатида «Табассум»нинг редактори Тўлан Қўзибоевга кўзим тушди. Орқасидан кузатдим. Саид Аҳмад аканинг эшиги томонга қараб, пилдираб кетарди.

Саид Аҳмад ака шундай қувноқ одамки, у эшигини беркитиб қўйиб, уч-тўрт одам билан ҳахолаб кулмайди. Ҳар шанба ва якшанба кунлари телевидение ва радио орқали бутун республикани кулдиради. Бутун бир республика халқининг чеҳрасига табассум бағишлайди.

Яқин 20 йилдан бери шундай қувноқ ижодкор билан ҳамкорлик қилиб келаётганимдан беҳад хурсандман.

Эргаш КАРИМОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист.

Бу хонадонда кўп бўлганман. Дарахтлар устига соя ташлаган кичкинагина фаввора ҳам, қишин-ёзин саранжом-саришта ва шинамгина ҳовли ҳам, сочларига оқ оралаб юз-кўзларига ажиб тўр ташлаган хонадон соҳиби, ёзувчи Саид Аҳмад ҳам, марҳума уй соҳибаси шоира Саида Зуннунова ҳам азиз ва қадрдон бўлиб қолган. Бу туйғу уларни таниган, билган, китобларини ўқиган кишиларнинг ҳаммасига хос бўлса керак... Баъзан бу адибни сайёҳга ўхшатгим келади.

Саид Аҳмад ака бутун Фарғона водийсини, Ёзёвон чўлларини пиёда кезиб чиққан. Бир вақтлар гоҳ Хоразмда, Тошсоқа каналида, гоҳ Лоғон, гоҳ Катта Фарғона каналида, гоҳ Фарҳод, гоҳ Бўзсув ГЭСларида мухбир бўлиб юриб, газеталарга катта-кичик мақолалар, хабарлар ёзган. Шу тариқа унинг қаламига мансуб юзлаб очерк ва ҳикоялар, қиссалар, пьесалар, романлар ва сценарийлар дунёга келди.

Ёзувчи ижодхонасидан репортаж

ҲАЁТ ҚЎШИҒИ

— Саид Аҳмад ака, китобхонлар, адабиёт ихлосмандлари Сизни кўп йиллардан бери ҳикоянавис сифатида билишади. Ўнлаб ҳикоя тўпламларингизни ўқиганмиз. Бу ҳикояларингиз қатор қардош ва хорижий тилларга ҳам таржима қилинган. Ана шу ҳикояларнинг ёзилиш жараёни ҳақида қисқача гапириб берсангиз...

— Ҳеч қайси ёзувчи ҳаётдаги воқеани туппа-тўғри кўчириб олмайди. У ҳолда ёзувчи оддий фотографдан фарқ қилмай қолади. Ёзувчи адабий асари учун воқеаларнинг уруғини ҳаётдан оладида, ижодхонасида кўкартиради.

Аввало, ижод ва ижодкор тўғрисида бир-икки оғиз гапирсам. Рассом бошқа одамлар кўрмаган рангларни кўради. Бастакор бошқа одамлар эшитмаган, тингламаган товушларни, оҳангларни эшитади. Ёзувчи бўлса, бошқа одамлар кўрмаган, эшитмаган манзараларни кўради, товушларни эшитади. Кўпинча оддий ўқувчи бирон ҳикояни ўқиб, «Ҳ-я, бунақа воқеа бизнинг маҳаллада бўлганди-ку» ёки «Тоғамнинг бошидан ўтган гаплар ҳикоя бўпти-ку?» дейди. У аввал маҳалласида бўлиб ўтган воқеага парво қилмаганди. Тоғасининг бошидан ўтган гаплар уни тўлқинлантирмаган эди. Ҳикояни ўқигандан кейин ҳаяжонланиб кетганини энди ўзи ҳам билмай қолди... Демак, ёзувчи одамлар ҳар куни кўрадиган, эшитадиган, аммо бепарво ўтиб кетадиган воқеаларни олиб, уларнинг ўзига қайта ишлаб беради. Ҳикоя ҳаётнинг кичик бир парчаси, лавҳаси холос. Шу кичик лавҳада ҳаёт барқ уриб туриши, ўқиганни ҳаяжонлантириши, унга бирон маънавий озиқ бериши шарт.

Ҳар қандай хотира, ҳар қандай воқеа адабий асар бўлолмайди. Бировга ибрат бўла оладиган, бировга ғайрат, бировга руҳ бера оладиган воқеаларгина адабий асарнинг хом ашёси бўлади.

Мен ҳаёт ичида кўп кезганман. Республикамизнинг чекка-чекка қишлоқларигача бориб, оддий кишилар билан узоқ-узоқ гаплашганман. Уларнинг кўнгилларида яшириниб ётган орзулари, ҳасратларини билиб олишга ҳаракат қилганман. «Ёзувчи гап ўғриси бўлади» деган одам жиндек рост айтган. Буни бўйнимизга оламиз. Ижод жараёнида ҳаёт материали билан ёзувчининг фантазияси, маҳорати, билағонлиги қовушгандагина асар бенуқсон дунёга келади.

— Сиз суҳбатларингиздан бирида «Кулгили нарсалар ёзаётганимда яйраб кетаман» дегандингиз. Ўзингиз ҳам ҳеч кулгили аҳволга тушиб қолганмисиз?

— Инсон боласи ҳар хил ҳолатга тушиб қолиши мумкин. Ҳаётда кутилмаган воқеалар жуда кўп бўлади. Баъзан мен ҳам бошқалар қатори кулгили ҳолатларга тушиб қолган пайтларим бўлган. Мана шулардан биттасини айтиб берай. Бундан икки йил аввал Мулла Непес номидаги туркман Давлат Академик драма театри мени «Келинлар қўзғолони»нинг премьерасига таклиф қилди. Комедия қўйиладиган куни Ашхободдаги меҳмонхонага ўша ерда ўқийдиган бир группа тошкентлик йигитлар кириб келишди. Улар «Келинлар қўзғолони»нинг туркманчасини кўриш ниятида эканликларини, билет олиша олмаётганликларини айтишди. Ва мендан ўнта билет олиб беришни сўрашди. Мен ваъда қилдим. Кечқурун ўнта билет олиб, кўчада кутиб турибман. Йигитлардан дарак йўқ. Спектакль бошланишига бир-икки минут қолди. Шунда билет куйиб қолмасин, билет ололмаганларга бера қолай деб, қўлимдаги билетларни тарқатаётгандим, бир милиционер шартта қўлимдан ушлаб, машинага ўтқазди-ю, милиция бўлимига олиб кетиб қолди. Чайқовчиликда айбламоқчи бўлди. Ҳарчанд тушунтирсам ҳам ҳеч қулоқ солмайди. Бу ерда ҳеч ким мени танимайди. Охири ҳужжатларимни кўрсатиб, нима учун келганлигимни айтдим, аранг қутулдим. Қайтиб келганимда спектакль тугаб, томошабинлар тарқалишаётган экан. Эртанги куни томошанинг охирида мени саҳнага таклиф қилишди. Коллектив, томошабинлар олқишлаб, гуллар тутқазишди. Шу пайт етти-саккиз милиционер ҳам саҳнага чиқиб менга гул тақдим қилишди. Улар орасида кеча мени тутиб кетган милиционер ҳам бор эди.

— Энди «Уфқ» романингиз ҳақида узингиздан икки оғиз эшитсак...

— 15 йил ишлаб, меҳнат қилиб, 700 саҳифали уч романдан иборат китоб ёзиб, яна нима дейман? Трилогияда ҳамма гапни айтганман. Айтилмаган гап қолмаган. Энди нимани айтай? Яқинда «Уфқ» воқеалари бўлиб ўтган Ёзёвон чўлларини айланиб келдим. У жойларда энди чўл қолмаган. Ҳаммаёқ пахта далалари, боғлар, шаҳарчалар. Романда айтилган гаплар энди уларнинг ўзларига ҳам бир афсонадек бўлиб қолган. Ҳатто, ўзим ижод қилиб, тўқиб чиқарган воқеалар ҳам, ўзим ижод қилган одамлар ҳам бир тарихий воқеадек, тарихий шахслардек ёдга олиняпти.

Катта Фарғона канали бўйларини кезиб келдим. Қулоғимга бундан қирқ йил олдинги шовқинлар эшитилгандек бўлди. Норин районидаги янги барпо қилинган дам олиш зонасида бир йигит олдимга чиқиб, бўйнимга осилиб, йиғлаб, ўпди. У — Дўнан Дўстматовнинг ўғли экан. У киши машҳур қаҳрамонимиз Дўнан Дўстматовнинг бир йил олдин оламдан ўтганини айтди. Яқинда мен Катта Фарғона каналининг 40 йиллик тўйи муносабати билан Ўзбекистон телевидениеси орқали гапирган гапларимни бутун оила аъзолари билан эшитишганини, экранда Дўнан Дўстматовнинг 40 йил олдин канал қазишда ишлаётгани акс эттирилганини кўзда ёш билан кўриб ўтиришганини айтиб берди.

Хуллас, «Уфқ» ҳақида гапни мен эмас, энди китобхон айтиши керак. Менинг гапларим тамом бўлди. Агар айтилмаган гаплар қолган бўлса, танқид қилиниши лозим бўлган жойлар бўлса, марҳамат, биз, ёзувчилар танқидни тан оламиз, эшитамиз...

— Ёдингизда бўлса, Сиз «Совет Ўзбекистони санъати» журнали саволларига берган жавобингизда «Мен китобларим магазин пештахталарида туриб қолмасмикан, деб ташвишланамай», дегандингиз. Сиз ташвишланмасангиз ҳам бўлади. Китобхонлар Сизнинг китобингизни қидириб, топиб ўқиб юрадилар. Асарларингизни қўлдан қўймай ўқийдиган ана шундай мухлисларингизни яқин-ўртада қандай янги асарлар билан хурсанд қилмоқчисиз?

— Одатда, ёзувчи, ижодкор ҳали битмаган асар ҳақида гапириши анча ноқулай. Ёзувчи яратадиган асари баъзан муваффақиятсиз чиқиб қолиши, буни олдиндан эълон қилиб қўйса хижолат бўлиб қолиши ҳам мумкин. Шундоқ бўлса ҳам айтай. Ҳозир «Жимжитлик» деган бир роман устида ишлаяпман. Бу роман асосан геологлар, Ўзбекистоннинг тоғ бойликлари, шу билан бирга сахий еримиз янглиғ одамлар қалбидаги бойлик, инсон гўзаллиги, халқимизнинг энг ноёб урф-одатлари тўғрисида бўлади. Умуман, бу роман одам боласининг софлиги ҳақида.

Иккинчи асаримни «Куёв» деб атадим. Бу комедия меҳнат ветеранлари, кексаларимиз тўғрисида.

Эркин УСМОНОВ.

Саид Аҳмад тез-тез адабий анжуманларда, ижодкорларнинг республикамиз бўйлаб сафарларида иштирок этади, қаламкаш дўстлари билан мулоқотда бўлади. Адиб фақат асарларидагина эмас, ҳаётда ҳам хушчақчақ. У бор жойда ҳамиша табассум, қувноқ кайфият ҳукмрон бўлади.

СУРАТДА: Саид Аҳмад ана шундай учрашувлардан бирида.

С. Маҳкамов фотоси.

«КЕЛИНЛАР ҚЎЗҒОЛОНИ» ХРОНИКАСИ

ЧАҚАЛОҚҚА — АВТОР НОМИ

Кентов шаҳридаги Мухтор Авезов номли қозоқ академик драма театрида «Келинлар қўзғолони» спектакли кўрсатилаётган бир пайтда чақалоқ «инга»си эшитилди. Залдаги томошабинлардан бирининг кўзи ёриган эди.

Фармон биби ролини ўйнаган СССР халқ артисти Собира Майхонова ўша чақалоқни йўргаклаб саҳнага олиб чиқди ва унга Саид Аҳмад номи берилди.

ШАХСИЙ РЕКОРД

Тошкентдаги 3-таксопарк ҳайдовчиси Абдулазиз Рихсиев шахсий рекордни қўлга киритди. У Ҳамза номли академик драма театрининг «Келинлар қўзғолони» спектаклини 32 марта томоша қилган.

МАҚТАНЧОҚ ОНАХОН

Жаннат буви номли серкелин бир кампир: «Бешик тўйи»да «Ман тиотр бўлибман, кўрдингларми?» деб сўради йиғилганлардан.

АДИБ ҲАЖВ ДАФТАРИДАН

Бўрини табиатнинг санитари дейишади. Шу гап рост бўлса танқидчилар ҳам адабиётнинг санитари бўлиши керак.

∴ ∴ ∴

Э, худо, гуяни ҳам ўзинг яратган бўлсанг, икки дунёда ҳам сендан дуруст ҳайкалтарош чиқмайди.

∴ ∴ ∴

Бир ваҳимачи радиодан «Бу кўзларни қайдан олгансан?» деган ашулани эшитиб, «Оббо, энди кўзимизга ҳам ҳужжат керакка ўхшаб қолди», деб юборди.

∴ ∴ ∴

Меҳнат қилиб мукофот олаётганларга қойилман. Аммо ҳеч нарса қилмай, ер юзида еб-ичиб юрганлар ҳам мукофот даъво қилишларига чидай олмаяпман.

∴ ∴ ∴

Бир идора бошлиғи эски кийимларини қўл остидаги ходимларига янгилигидаги баҳосида сотадиган қилиқ чиқарди. Бошлиқнинг хотини ҳар якшанба куни бозордан увадаси чиққан дўппими, шиммми, кўйлакми, бир машина тўлдириб харид қилиб келади. Бошлиқ эса уни ходимларига пуллайди. Ходимлар бу кийимларни табаррук деб оладилар ва уйларига бориб ахлатга ташлаб юборадилар.

«ЖИНОЯТ» ОҚСОҚОЛ ВА «ГЕНЕРАЛ» КАМПИР

Саид Аҳмад ижодидаги ҳажв асосан икки кўринишга эга. «Уфқ» романидаги Иноят оқсоқол ёвуз худбинлик иллатини ўзида мужассамлаштирган қиёфа, адабий тип. У жамият, коллектив бойлигидан ёвузларча юлиб, хазина тўплайди. Очкўзлик секин-аста шундай даражага кўтариладики, унинг мақсади фақат мол-дунё йиғиш, хазина тўплашдан иборат бўлиб қолади. Тўпланган бойликка қўшилса, ҳузур қилади, камайганда азобланади. У бойлик тўплаш учун энг тубан кирдикорлардан ҳам ҳазар қилмайдиган кимса. Иноят оқсоқол уруш қийинчиликлари гирдобида қолган оилаларнинг буюмларини арзон-гаров қўлга киритади. Иш билан банд колхозчиларнинг боғидаги меваларни кўтара савдо қилиб, бозорга чиқаради. Ниҳоят, хотини, болалари ризқини қийиб хазина йиғади. У ўзининг бу чиркин кирдикорлари туфайли эл орасида Жиноят оқсоқол деб тилга тушади. Очкўзлик — ёвузликдир — Иноят оқсоқол ушбу ҳаётий ҳақиқатнинг бадиий исботидир.

Ҳажвий бўрттириш асосида яратилган Иноят оқсоқол ўтмиш иллатларига ғазаб ва нафрати кучли руҳнинг меваси. Бу образда Саид Аҳмад ҳажвияси шафқатсиз фош этиш, қоралаш руҳига эга. Шу билан бирга, Саид Аҳмад енгил юмор билан суғорилган бир қанча ҳажвиялар, миниатюралар ҳам яратди. Бу ҳажвия ва миниатюраларда инсон образи асосий муддао эмас. Адиб айрим салбий ҳодиса, номуносиб одатларни пичинг, киноя усули орқали жонли образларга айлантиради. Масалан, «Поччажон» ҳажвиясида айрим корхона ва ташкилотлар раҳбарлигидаги қариндош-уруғчилик иллати ҳодиса сифатида ҳажв этилади. Раҳбар юбилейида сўзга чиққан идора ходимлари бошлиққа қариндош эканликларини ошкор этиб қўядилар. «Ошқовоқ-2», «Гувала», «Тош», «Муштипар» ва бошқа ҳажвияларда ҳам турмушдан ажралиб қолган раҳбар, ҳаётга схематик муносабатда бўлувчи амалдор, паганбардор ходим каби ҳодиса ва ҳолатлар жонли қиёфада намоён бўлади.

Саид Аҳмаднинг газеталарда босилган фельетонлари, телеэкранларда кўрсатилаётган, радио тўлқинларида янграётган миниатюралари, ҳажвиялари камчиликларни тузатиш, воқелигимиз ва кишиларимизни янада гўзаллаштириш муддаосини кўзда тутган хушчақчақ кулгу билан суғорилган. «Келинлар қўзғолони» ҳикояси ва шу асосда яратилган комедияси Саид Аҳмад ижодига хос бу соғлом йўналишни яққол ифодалайди. Маҳаллада етти ўғил ўстириб, ҳар бирини жамиятга фойдали касбнинг эгаси қилиб етиштирган Фармонбиби инсонпарвар қалби, ҳалол-покизалиги, тежамкорлиги билан томошабинларнинг меҳр-муҳаббатини қозонади. Она ўғилларига болалигида, ўспиринлигида қандай эҳтиёткорлик, тежамкорлик билан муносабатда бўлган бўлса, улар улғайиб, оила қуриб, бола-чақали бўлгандан кейин ҳам дастлабки оналик кўникмасини ўзгартирмасдан давом эттиришни истайди. Фармонбиби характеридаги ана шу зиддият хушчақчақ кулги уйғотади. Ниҳоят, кичик келин — Инобат оилада «генерал» кампир деб ном қозонган қайнонанинг қонунларини остин-устун қилиб юборади.

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Саид Аҳмаднинг ҳажвий-юмористик асарлари одамларни синчков ақл билан ўзлигини чуқурроқ идрок этишга ундайди.

Очил ТОҒАЕВ.

ТОШКЕНТ ТАРИХИДАН 100 лавҳа

ШАҲАР АРИҚЛАРИ ТЎҒРИСИДА

53-лавҳа

—Яна ювмай еяпсанми!— деб бобиллаб берди бувим, биз шу заҳотиёқ ариқ томон югуриб бордик ва ҳозиргина боғдан узиб чиққан олмаларимизни шалдираб оқиб турган ариқ сувига чайиб олдик. Шундай уйгинамизнинг ёнидан чуқур, икки томонида қалин чим ўсган ариқдан тўлиб-тошиб зилол сув шилдираб оқиб ўтар эди. Бу ариқ кўчамиздаги ҳамма хонадонларга етиб борар, ундан экинзорлар, олмазорлар, олчазорлар, узумзорлар, ҳамма-ҳаммаси суғорилар ва баҳраманд бўлар эди...

Водопровод колонкаси биздан олисда —қўшни кўчада бўлиб, биз ариқдан сув ичар эдик. Биз, болалар учун энг қулайи—ариқни лойқатмасдан ҳовучимизда сув олиб ичиш эди.

Кўчамиздан оқадиган ариқ қаердан бошланганини ва қаерда тугашини ҳеч биримиз билмас эдик. Ариқнинг бошланишини қидириб кўчама-кўча адашиш мумкин эди. Оқим томон борилса —ё боши берк кўчага ёки қалин дарахтзорга дуч келинар, ариқни йўқотиб қўйилар эди. Ариқ эса яна бошқа кўчада пайдо бўлар, яна бир неча майда ариқчаларга бўлиниб кетар эди. Бизнинг кўчадаги ариқ шаҳримиз улкан организми, қон томирларининг мингдан бири эди, холос! Шаҳар бўйлаб юзлаб, минглаб катта ва кичик ариқларда тинмай сув оқар, уларни ҳар бир кўчада учратиш мумкин эди. Улардан шаҳар марказидаги боғлар ва хиёбонлар баҳра олар, Эски шаҳардаги нураган деворлар тагидан ҳайқириб сув оқар, улар тахта сўри ўрнатилган чойхоналардаги ҳовузларга шилдираб оқиб тушар эди... Кўчамиздан дастлабки трамвай қатнай бошлаганда биз ҳали ёш болалар эдик. Ўшанда керосинчи карнайини оғзига қўйиб бақирар, Салор ариғида эса маринка балиқлари кўп эди. Бундан йигирма, юз ва икки юз йиллар илгари шаҳримиздан сахий ариқлар кўплаб оқиб ўтар эди.

Жазирамада қақраган, бағри торс-торс ажраган чўл томондан шаҳарга кириб келаётган киши олис-олисдан ана шу гўзал ва ям-яшил дарахтларга бурканган шаҳарга суқланиб боқар эди. Боғ шаҳар —бу таққослаш Тошкент учун муболаға бўлмаган. Боғ-роғлар, ўрмонзорлар—шаҳарнинг ҳамма даҳаси ана шундай ям-яшил дарахтзорларга бурканган. Айниқса, Кўкча, Бешёғоч даҳасида мевали дарахтзорлар кўп бўлган. Олмазор кўчасининг икки томони бўйлаб мевали дарахтлар экилган. Бу кўча ўз номи билан ҳанузгача шу районда Олмазор бўлганлигини эслатади. Минг ўрик даҳаси ҳам бекорга шундай номланмаган. Шаҳар чеккасида кенг ўрикзор бўлган.

Шарқнинг ана шу масканида сувсиз бирон туп дарахт кўкармайди. Ана шу ям-яшил боғ-бўстонларни тоғ шалоларидан оқиб келаётган кўп сонли ариқлар суғорган. Тошкентда бўлган ва шаҳар ҳақида таассурот ёзиб қолдирган сайёҳлар ўз ижодларининг биринчи сатрларини ана шу жон бахшида этадиган ариқларни мадҳ этиб бошлашган: «Шаҳарга тоғ томондан оқиб келаётган Чирчиқ дарёсидан сув келтирилган ва у ҳамма оилаларнинг эҳтиёжини тўла қондиради...» деб ёзган 1735 йили савдогар Нурмуҳаммад. Унинг сўзини бир неча йил кейин Тошкентда бўлган поручик Миллер такрорлаб шундай дейди: «...Унда ҳеч қандай дарё йўқ, икки юз чақирим нарида Чирчиқ деб аталган дарё оқиб ўтар эди.. Шу дарёдан шаҳарга унча катта бўлмаган саёз каналлар қазиб келтирилган. Уларнинг сони кўп».

Тошкентликларнинг ҳаёти ва турмуши билан бир мунча тўларoқ танишган киши бу ерда ирригация тармоғига шаҳар хўжалигининг энг муҳим масалаларидан бири, деб қаралишини таъкидламасдан ўтмайди. Қадимий, Тошкент Самарқанд каби водопроводлари билан фахрлана олмайди. Самарқанддаги ер ости қувурлари шаҳар аҳолисини Чингизхон истилосига қадар зилол сув билан таъминлаб турган. Тошкентликлар тош йўлдан ўтаётган от тўёғининг тарақ-туруқ овозини билмас эдилар—шаҳар кўчаларига қадимий Хивада бўлгани каби, ҳеч қачон тош ётқизилмаган. Тошкент ариқлари билан ҳақли равишда фахрланса арзийди. Шаҳарни ўн иккита йирик канал кесиб ўтган. Ана шу каналлардан чиққан асосий ариқлар ўз навбатида майда ариқчаларга сув таратган. Ҳар бири ўз номи билан аталган асосий ариқларнинг узунлиги 178 чақиримга етган. Шаҳардаги ариқлар тармоқларининг умумий узунлиги қанча эканлигини эҳтимол шаҳар ирригация бошлиғининг ўзи ҳам билмаган бўлса керак. Шаҳар хонлигида шундай лавозим бор эди. Бу лавозим эгасининг ташвиши кўп бўлган. Лавозимга энг тажрибали ариқ оқсоқоли сайланган. У ҳамма ариқлар номини рўйхатга олган, уларнинг қандай аҳволда эканлиги устидан назорат олиб борган, сувдан фойдаланишда қоидани бузган айбдорларни жазолаган...

Унинг кўпгина ёрдамчилари бўлган. Бу ёрдамчилар—ариқ оқсоқоллари деб аталиб, улар ўзларига тегишли участкалардаги ариқларнинг тозалигини кузатган, тўғон бошчилар эса, бузилган дамба ва тўғонларни ўз вақтида тузатганлар. Мироблар эса, —ҳар бир ер эгасига сув бўлиб берганлар. Ариқ шаҳобчалари ва сув тақсимлаш иши устидан қаттиқ назорат олиб борилган, лекин ўша пайтда ҳам англашилмовчиликлар бўлиб турган, Масалан, савдогар Первушиннинг вино заводида ариқ оққан томонда яшовчи аҳоли ҳисобга олмай, чиқиндиларни ариққа оқизишган. Ғадраган ариғи эса ўз вақтида бутунлай ўраб қўйилган эди. Бу ариқ чуқур бўлган. Оғилхонада хабарчи отлар боқилган. Чиновниклардан бири ана шу ариқ ёқасида ҳатто ўзига уй ҳам қурган.

Ариқлар кўп йиллар мобайнида ўзларининг роҳатбахш сувлари билан ёзнинг жазирама кунларида шаҳарликлар жонига оро кирган, боғ-роғларни яшнатган. Шунинг учун ҳам шоирлар шаҳримиз ариқларини чиройли иборалар билан мадҳ этганлар.

1931 йилда Тошкентда водопровод қурилиши бошланди, ариқ сувидан ичимлик суви ўрнида фойдаланишга эҳтиёж камайди. Кейинчалик водопроводларда ичимлик сувлари кўпайган сари, ундан кўчаларга сепишда, экинзорларни суғоришда фойдаланиладиган бўлинди. Баъзи бирлар: — Умуман ариқ керакми, деб ҳам ўйлашди. Ҳали ҳеч ким баралла айтмаган бўлса-да, лекин ариқларнинг беркилиб, шаҳар юзидан йўқолиши учун афсуски кўпгина «ишлар» қилинди.

1966 йилда Тошкентда мисли кўрилмаган миқёсда қурилиш ишлари бошланиб кетгач, кўпгина маҳаллаларга сув келтирадиган ариқлар пахса деворлар ва қийшайиб қолган уйлар билан бирга бутунлай йўқолиб кетди.

Қурувчилар анъанага хилоф бўлмасин деб, яшил бойликлар тўғрисида ғамхўрлик қилишди—янги уйлар атрофига темир-бетон ариқлар ётқизишди. Лекин, қурувчи бошқаю, мироб бошқа. Суғоришнинг оддий қонунини билмай туриб, таваккалига ётқизилган темир-бетон ариқлардан сув оқармиди? Бугунги кунда Қорасув ёки Қорақамиш, Юнусобод ёки Сергели массивида бўлманг, шарақлаб суви оқиб турган ариқлар кўп эмас. Ҳали ариқнинг ўрнини босадиган бирон-бир нарса ўйлаб топилганича йўқ. Водопроводдан суғоришни ҳисобга олаётганимиз йўқ —бу қимматга тушади—суғориш учун ер остига ўнлаб километр қувурлар ётқизиш осон иш эмас. Кундалик истеъмол қилиб турган сувимиздан шланга орқали улкан шаҳримиздаги хиёбонлар ва гулзорларни суғориш қимматга тушиши билан бирга, катта исрофгарчилик ҳамдир.

Бирдан-бир чора— ариқларга яхши қаров ва доимий эътибор беришдан иборатдир. Ана шундагина кўкаламзорлаштириш икки ойлигида ўтқазган ўн туп дарахтимиздан тўққиз тупи қуримайди, тўққиз қаватли уйларда яшовчи кишиларнинг ёз пайтида ичимлик сувга бўлган танқислиги қисқаради, энг муҳими эса—шаҳримиз ям-яшил дарахтзорларга кўпроқ бурканади.

Яқинда мен «Октябрь» маҳалласида— Беруний проспектидаги тўққиз қаватли бинолардан бирида яшовчи оилада бўлдим. Уй ёнида аҳоли парвариш қилаётган шинам боғ барпо этилган. Кексалар қўлларига кетмон олиб эски ариқни обдон тозалашди, уларнинг атрофини қўлларида белкурак ушлаган кичик ёрдамчилар ўраб олишган. Ариқ тозалаб бўлингач, кекса мироб ариққа сув очади, бўтана сув шилдираб ариқдан оқиб, эгатлар томон ошиқади. Қақраб ётган ер мириқиб сув ичади. Болалар эса «ура» деб ҳайқиришади ва ариқ суви билан баббаравар боришар экан, ана шу оби-ҳаётни келтиришда ўзларининг ҳисса қўшганликларидан беҳад хурсанд бўлишади. Эндиликда улар шалдираб суви оқадиган ариқ нима эканлигини яхши пайқаб олишди.

А. ТЮРИКОВ.

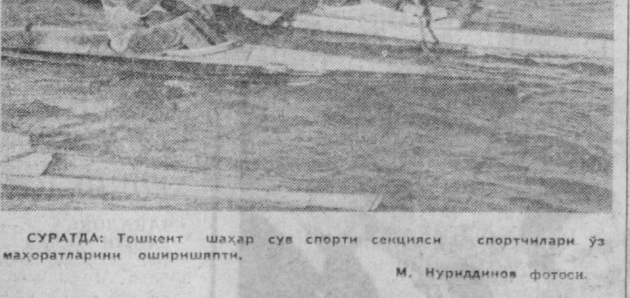

СУРАТДА: Тошкент шаҳар сув спорти секцияси спортчилари ўз маҳоратларини оширишяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

Спортчиларимиз сафарда

БУ ГАЛ ҲАМ ҒАЛАБА

Биз ҳамшаҳримиз Юрий Ковшовнинг Германия Федератив Республикасида от спорти бўйича ўтказилган халқаро турнирда муваффақиятли қатнашгани ҳақида хабар қилган эдик. Юрий Москвада бўлган мамлакат биринчилигида ҳам юқори маҳорат кўрсатди. У СССР халқларининг VII ёзги спартакиадасининг чемпиони Виктор Угрюмов билан бўлган қийин беллашувда ғолиб чиқиб, олтин медаль билан тақдирланди.

ИККИНЧИ ЎРИНДА

Москвадаги Крилатское эшкак эшиш Олимпиада каналида байдарка ва каноэ ҳайдаш бўйича ўтказилган мамлакат биринчилиги баҳслари ниҳоясига етди. Бу ерда ҳамшаҳримиз М. Муродҳосилов яхши натижа кўрсатди. У ўн минг метр масофага каноэ ҳайдашда «Водник» кўнгилли спорт жамиятининг вакили А. Виноградов билан маррага иккинчи бўлиб етиб келди. Мусобақалар сўнггида ҳамшаҳримизга кумуш медаль топширилди.

МУВАФФАҚИЯТЛИ ҚАТНАШДИ

Москвадаги В. И. Ленин номидаги спорт аренасининг югуриш йўлкалари реконструкция қилинди. Бу ерда енгил атлетика бўйича Олимпиада баҳслари ўтказилади. Яқинда югуриш йўлкалари реконструкциядан сўнг яна бир бор синовдан ўтказилди. Енгил атлетика бўйича Бутуниттифоқ турнири ўтказилди.

Тўсиқлар оша югуриш бўйича ўтказилаётган баҳсларда бу йил тошкентлик спортчи А. Харлов яхши қатнашиб келмоқда. У барча йирик мусобақаларда совринли ўринни эгаллашга эришяпти. Бу сафар ҳам ҳамшаҳримиз тренер ва мутахассисларнинг ишончини оқлади. У 400 метр масофага тўсиқлар оша югуриш бўйича ўтказилган мусобақада иккинчи ўринни эгаллади.

ҚИЛИЧБОЗЛИК

НИҲОЯТ, ОЛТИН МЕДАЛЬ

Тошкентлик қиличбоз Собир Рўзиевни мамлакатимиздаги спорт мухлислари яхши танишади. У бир неча йилдан буён халқаро турнирларда мамлакатимиз терма командаси составида қатнашиб, совринли ўринларни қўлга киритиб келмоқда. Собир бундан беш йил муқаддам СССР халқлари VI ёзги Спартакиадасининг финал беллашувида қатнашди. Рақиби, мамлакат чемпиони В. Денисов маҳорати устун эканлигини исботлади. Собир кумуш медаль билан тақдирланди.

Яқинда Москвадаги Марказий армия спорт клуби спорт комплексида бошланган мамлакат биринчилигининг дастлабки куни Собирнинг омади юришмади. У киевлик армиячи В. Смирновга учрашувни бой берди. Лекин кейинги учрашувларнинг ҳаммасини ғалаба билан якунлади. В. Смирнов эса бир учрашувда мағлубиятга учради. Мусобақа якунида ҳар икки рапирачининг натижаси тенг бўлиб қолди. Мамлакат биринчилигини ўтказиш ҳақидаги низомга кўра чемпионни аниқлаш учун улар ўртасида қўшимча «жанг» ўтказилди. Бу сафар Собир усталик билан ҳимояланди, ўзи эса кутилмаганда ҳужум қилиб, ғалабага эришди. Шундай қилиб, ҳамшаҳримиз рапира бўйича мамлакат чемпиони унвонини қўлга киритди.

Мамлакат терма командасининг тренерлари С. Рўзиевга умид билан қарашмоқда. У Москвада бўладиган XXII Олимпиада ўйинларида мамлакатимиз шарафини ҳимоя қиладиган тўрт рапирачидан бири бўлса ажаб эмас.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*

КИНО

20 ИЮНДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ГАРАЖ ОПЕРАЦИЯСИ»—Дружба.

«ЕНГИН ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ» —Москва.

«ЯШАШ УЧУН КУРАШ» —Фестиваль.

«АКА-УКА КОКАРЛАР»—ВЛКСМ 30 йиллиги номли.

«АГАР ЎЗИНГ ҚУРСАНГ...» — Мир.

«УЗОҚ-УМР КЎРИШ СИРИ» — Лисунов номли.

«СЕҲРЛИ ТУШ»— Ҳамза номли.

«ЛАОСДАН РЕПОРТАЖ»—Янгиобод.

«БУГУН МАНЕЖДА» —Ғунча.

«ВАҚТ» ОПЕРАЦИЯСИ»— С. Раҳимов номли.

«ЎТ БИЛАН ЎЙНАШМА»—Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» — Санъат саройи (катта зал—16, 19.45, телефон 44-39-51), Чайка (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), Тошкент Советининг 50 йиллиги номли (16.30, 19, 21.30, телефон 78-46-25), Ҳамза номли (16, 18.30, 21.00, телефон 91-10-51).

«ҲАЛОК БЎЛГАН АЛЬПИНИСТ ҚОЯСИДАГИ МЕҲМОНХОНА» — Тинчлик (тоқ соатларда, телефон 53-86-07).

«ШОҲ СТАХНИНГ ШАФҚАТСИЗ ОВИ»— ВЛКСМ 30 йиллиги номли (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

1 августдан бошлаб

ЯНГИ ПРОГРАММА

Польша, Венгрия, Чехословакия, Румыния, ГДР, Болгария, Монголия циркининг етакчи артистлари ва Совет цирки артистлари иштирокида

«ИНТЕРЦИРК—80»

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Билетлар 10 июндан бошлаб сотилади.
44-35-91; 44-35-84 телефон номерлар бўйича справкалар олиш мумкин.
Томошалар соат 19.30 да, шанба ва якшанба кунлари соат 13.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ
161-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1980—81 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КОНФЕТЧИЛАР—8-синфни битирганлар учун ўқиш муддати —2 йил, 10-синфни битирганлар учун —1 йил.
КОНДИТЕРЛАР— 8-синфни битирганлар учун ўқиш муддати —2 йил; 10-синфни битирганлар учун —1 йил.
НОВВОЙЛАР—8-синфни битирганлар учун ўқиш муддати —2 йил; 10-синфни битирганлар учун —1 йил.
ХОЛОДИЛЬНИКЛАРНИ СОЗЛОВЧИ МЕХАНИКЛАР — 8-синфни битирганлар учун ўқиш муддати —2 йил, 10-синфни битирганлар учун —1 йил.
ҲАМИРТУРИШ ТАЙЁРЛОВЧИЛАР —8—10-синфни битирганлар учун ўқиш муддати —1 йил.
ПИВО ПИШИРУВЧИЛАР —ўқиш муддати 1 йил, ёши 16,5 дан кам бўлмаганлар қабул қилинади.
РЕМОНТЧИ СЛЕСАРЛАР (пиво заводлари учун) —8-синфни битирганлар учун ўқиш муддати —2 йил.
МАШИНАЛАРНИ СОЗЛОВЧИЛАР (нон заводлари учун) —8-синфни битирганлар учун ўқиш муддати — 2 йил.
СИГАРЕТ ВА ПАПИРОС АГРЕГАТЛАРИ УЧУН МАШИНИСТЛАР — 10-синфни битирганлар учун ўқиш муддати — 1 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР КУНИГА 3 МАРТА БЕПУЛ ОВҚАТ, КИЙИМ-БОШ ВА МАХСУС ИШ КИЙИМЛАРИ ҲАМДА ШАҲАРДАН ТАШҚАРИДА ЯШОВЧИЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.
Практикада ишлаган иш ҳақининг 33 проценти ўқувчиларга берилади.

10-СИНФНИ БИТИРИБ КИРГАНЛАРГА ОЙИГА 30 СЎМ СТИПЕНДИЯ БЕРИЛАДИ.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРИБ ЎҚИШ УЧУН ЙЎЛЛАНМА БЕРИЛАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар талаб қилинади: билим юрти директори номига ариза, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги ҳужжат, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка 3x4 см. ҳажмидаги 6 та фотосурат соғлиғи тўғрисидаги медицина справкаси (286-форма).

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Гёте кўчаси, 52-уй (16, 89-автобусларининг «Касб касалликлари институти» 21-автобуснинг «Нон заводи» бекатлари.

9-ПОЛИГРАФЧИЛАР ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1980—81 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти ўрта маълумотли ҳарф терувчиларни, линотипчиларни, печатникларни, полиграфия ускуналарини созловчилар, корректорлар, саралаш тикув машиналарининг машинистларини ва муқовасозларни тайёрлайди.
8—10-синф ҳажмида маълумотли, 15—18 ёшли йигит-қизлар қабул қилинади.
8-синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирганлар 3 йил ўқийдилар ҳамда тўла ўрта маълумот ва ихтисос ҳақида диплом оладилар.
Ўқувчилар уч маҳал бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар; 10-синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирганлар бир йил ўқийдилар ва уларга ойига 30 сўмдан стипендия тўланади.
Билим юртини имтиёзли диплом билан тугатганлар Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг полиграфия бўлимига Москва ва Львов полиграфия институтларига ўқишга юборилади.
Билим юртида ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.
Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.
Эҳтиёжи бўлганларга ётоқхона берилади.
Машғулотлар—1 сентябрдан бошланади.
Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, Нурхон кўчаси, 21-уй. Телефонлар: 77-10-56, 77-10-33.

ТОШКЕНТ ОТЧОПАРИДА

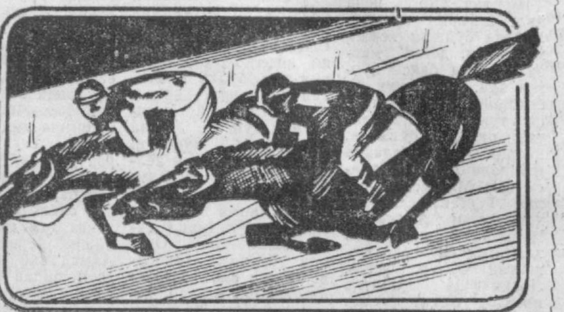

ҲАР ЯКШАНБА КУНЛАРИ
ЧОПҚИР ОТЛАР ПОЙГАСИ ЎТКАЗИЛАДИ.

Отчопарда: тотализатор, буфет, аттракцион, от прокати ишлайди.
Метронинг «Собир Раҳимов» станциясидан автобуслар қатнайди.

МОРОЖЕНОЕ — МАЗАЛИ, ХУШХЎР, САЛҚИН ШИРИНЛИКДИР!

Айтишларича, европаликлардан жасур сайёҳ Марко Поло бу ширинликни биринчи бўлиб татиб кўрган. Ўша қадим замонларда мороженое тайёрлаш рецептини фақат Шарқдагина билишган ва ўша ердагина бу ажойиб тансиқ таомни татиб кўриш мумкин бўлган.

Бизнинг кунларимизда ҳар бир районда мороженое кафелари мавжуд. Уларга катталар ҳам, болалар ҳам жон-жон деб ташриф буюришади.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!
СИЗЛАРНИ ЯҚИНДА ЮНУСОБОД МАССИВИ ВА ФАРҲОД БОЗОРИДА ОЧИЛГАН
ЯНГИ МОРОЖЕНОЕ КАФЕЛАРИГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

Бу ерда сизга пломбир, қаймоқли, шоколадли мороженоеларни; шунингдек помидор, узум, беҳи шарбатларини; «Мандариновий», «Яблочний», «Лето» лимонадларини, сут коктейли, Тошкент минерал сувини таклиф этишади. Фарҳод бозоридаги кафеда эса бир пиёла кофе ҳам ичиш мумкин.
Кафенинг иш вақти: Фарҳод бозорида—9.00 дан 19.00 гача; Юнусобод массивида —9.00 дан 20.00 гача; танаффус —14.00 дан— 15.00 гача.
Фарҳод бозоридаги мороженое кафесига 4, 9, 19-трамвайлар: 2, 33, 41, 54, 70, 75, 79-автобуслар билан «Фарҳод бозори» бекатигача:
Юнусобод массивига—25, 28, 29-трамвайлар билан «Юнусобод бозори» бекатигача: 8, 24, 48, 51, 60«э», 72«э» автобуслари, 7, 16-маршрут таксилари билан «Универсам» бекатигача бориш мумкин.

«ТАШЛИМВОДТОРГ»:
«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

20 ИЮНЬ —ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Москва ва москваликлар». 18.30 «Оддий иш кунидаги командировка», «Севгисиз воқеа». 19.05 «Овчи мушук». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Халқ оҳанглари». 19.40 «Ҳамдўстлик». Телевизион журнал. 20.25 «Фойдали битим». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия. «Бумеранг». 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 Союзлар уйининг Колонна залида эстрада концерти. 23.10 «Дунё воқеалари». 23.25 СССР халқ артисти М. Ульянов В. Шукшин ҳикояларини ўқийди.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Футбол юлдузлари». Болалар учун мультфильм. 18.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби». 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «А. Т. Твардовский. Ижодий портрет». Шоир туғилган куннинг 70 йиллигига. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Фарғона филармониясининг солисти Қобилжон Юсупов концерти. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Оламда нима гап?». Халқаро воқеалар шарҳи. 22.35 Телевизион миниатюралар театри. Саид Аҳмад. «60 минут кулги». 23.35 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Болалар учун фильм. 20.55 Абитуриентлар учун. Математика. 21.55 «Ижодий изланишдаги кишилар» (рус.).

21 ИЮНЬ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.05 «Фойдали битим». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. «Бумеранг». 11.10 «Ота-оналар, Сизлар учун». 11.40 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 12.10 «Спортлото» тиражи. 12.25 «Ғолиблар». Фронтдош дўстлар клуби. XI гвардиячи армия ветеранларининг учрашуви. 13.40 Баскетбол бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви. Эркаклар. СССР— Италия терма командалари. МАСК спорт комплексидан олиб кўрсатилади. 14.25 «Қуёш омборхонаси». 15.10 «Дунё воқеалари». 15.25 «Александр Твардовский». Телевизион ҳужжатли фильм. 16.25 «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 17.25 Мультфильм. 17.55 Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати.

18.25 «Жаҳон халқларининг ижоди». 18.55 «Жануб дарвозаси». Телевизион ҳужжатли фильм. «Етмишинчи йиллар Америкаси» туркумидан. Фильм автор, сиёсий шарҳловчи В. С. Зориннинг кириш сўзи билан бошланади. 19.40 «Рус кишилари». СССР Иттифоқи Давлат академик Малий театри фильм-спектаклининг премьераси. Автор К. Симонов. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 «Рус кишилари» фильм-спектаклининг давоми. 23.00 Елканли спорт бўйича СССР кубоги. Таллиндан олиб кўрсатилади. 23.10 РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби В. Гордеев раҳбарлигидаги Москва ҳарбий округи ашула ва рақс ансамблининг концерти. 23.55 Ҳужжатли фильмлар программаси. Кўрсатув тугагач (00.25) — Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 «Сўз кетидан сўз келар». Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилида сўзлашишга ўргатиш. 10.35 «Санъатимиз намояндалари». Имомжон Икромов (такрорий). 12.00 Телевидение экранида биринчи марта. «Мусаффо булоқ». Бадиий фильм. 13.05 «Ўзбекистон, Олимпиада йилида». Спорт кўрсатуви. 13.35 «Ҳар доим бўлсин қуёш!». В. П. Чкалов номли Авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси маданият саройидан концерт олиб кўрсатилади (ёзиб олинган).

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Чипанинг саргузаштлари». Болалар учун мультфильм. 18.40 «До-ре-ми-фа-соль». Мактаб ўқувчилари учун музикали ўқув кўрсатуви. 19.10 «Ўн учинчи вираж». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Пахтакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари». 20.00 «Абдулҳақ Абдуллаев портретлари». Ўзбекистон ССР Рассомлар Союзи кўргазма залидан репортаж. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Озарбайжон ва Арманистон ССР халқ артисти Зайнаб Хонларова концерти. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 Озарбайжон ва Арманистон ССР халқ артисти Зайнаб Хонларова концерти (давоми). 23.25 Кўрсатувлар программаси.

Тожикистон телевидениесининг программаси

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Гулхан». 18.35 «Новости» информацион программаси. 18.55 Москва. «Жануб дарвозаси». Телевизион ҳужжатли фильм. «Етмишинчи йиллар Америкаси» туркумидан. Фильм автор, сиёсий шарҳловчи В. С. Зориннинг кириш сўзи билан бошланади. 19.40 Телевизион миниатюралар театри. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.55 «Боғ ва боғбон». Кўрсатув. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 Тожикистон санъат усталарининг концерти. 23.25 Душанба кўрсатувларининг охири.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент—ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-65; шаҳар хўжалиги — 32-57-83. совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19. фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат—32-56-81; ахборот — 33-28-95. спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85. хатлар—33-29-70. эълонлар бўлими—33-81-42. нашриёт диспетчери 32-78-94: нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

20 ИЮНЬ, 1980 й. Р—13958 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—2082.